Ն. 442 1886 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 14 ՋՈՒՄԱ 1304 ՍԷՖԷՐ 28 ԻՔԻՆՋԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՊՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԷ

ԱՊՈՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱՅԼԸՔ	6 ԱՅԼԸՔ	3 ԱՅԼԸՔ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ՂՐ.	105 ՂՐ.	55 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պիրինճի, իքինճի վէ իւչիւնճի սահիֆէ ղրշ. 6
Դէօրդիւնճիւ սահիֆէ . . . . . . » 3

Մէքթուպը նաֆիլյա տախի պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ խաթէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթայա [illegible] մէտտուր։
ԾՈՒՐՕՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

ՔԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼՂԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլղարիստան վէ Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ վէրիլէճէք գարարլարըն միւզաքէրէսի հէնուզ մէճլիսը վիւքէլաճա իքմալ օլունամամըշ իսէ տէ, պիր իքի կիւնէ գատար իքմալ օլունաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

* *

Էվվէլճէ նաշրըմըզտա վէճհիլէ, ժէնէրալ Գօլպարս՝ պու կիւն Սէլամլըգ րէսմինտէն սօնրա, Իտթամինտա հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլաճագ վէ պատէհու Ռուսիյա աղիմէթ իյլէյէճէք տիր։

Օտէսսա վափուրը բինչշէնպիհ կիւնլէրի հարէքէթ էյլէտիկի հալտէ, ժէնէրալը մումաիլէյհի ալմագ իչիւն հարէքէթինի պու կիւնէ թէհիր էյլէմիշ տիր։

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ էվվէլքի կիւն Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթը զիյարէթ էյլէտիկի կիպի, Օրթաքէօյտէ տախի կէտիպ Պուլղար էքզարխը Եուսուֆ էֆէնտիյէ վիզիթա վէրմիշ տիր։

* *

Ժէնէրալ Գօլպարսըն Սօֆիատան չէքիլմիշէ վուգու պուլան սէյահաթընտա տախի Ֆիլիպէտէն [illegible] աթիտէքի թաֆսիլաթ իթա օլունմըշ տըր։

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ կէչէն ճումա էրթէսի սապահ Սօֆիատան հարէքէթ իտիւպ աքշամը մէզքիւր Թաթար պազարճըղա մուվասալէթ իթմիշ, վէ օ կէճէյի օրատա կէչիրէրէք էրթէսի սապահ շաֆագ վագթը շիմէնտիֆէրէ պինիպ ալաֆր. սապահըն սաաթ 7պուչուգտա Ֆիլիպէյէ վիւրուտ էյլէմիշ, վէ իսթասիոնտա 30 գատար Ռուսիա թէպաասը վէ պիր օ գատար տա էճնէպիլէր թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ տըր։

Էկէր հավա եաղմուր օլմասա վէ պօլիս թարաֆընտան պազը թէտպիր իթթիխազ գըլընմամըշ օլսա պէք չօգ գալապալըգ օլաճագ իտի։ Աւսթրիա ժէնէրալ գօնսօլօսը, Ֆրանսա, Իթալիա, Սրպիա վէ Պէլճիգա գօնսօլօսլարը գաթարըն վիւրուտունտէն պիր ազ սօնրա իսթասիոնա մուվասալէթ իթմիշլէր տիր։ Եունան ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Լօքօթէտի արապալարըն պօլիս թարաֆընտան մէն՝ խըլընմըշ օլմասընտան նաշի եուրիւյէրէք իսթասիոնա կիթմէյէ մէճպուր օլտուղընտան, ժէնէրալ Գօլպարսըն աղիմէթինտէն պիր գաչ տագիգա սօնրա իսթասիոնա եէթիշէպիլմիշ տիր։ Ինկիլթէրրա ժէնէրալ գօնսօլօսը Եուզպաշը Մ. Ճօնս՝ պօլիթիգաճա պազը միւհիմ եապաճագ իշի կիւրիւլմէյէճէքլէրինի պէյանլա, իսթասիոնա կիթմէմիշ տիր։

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ Ռուսիա թէպաասընը քէնտի վակօնընտա, վէ գօնսօլօսլարը իսթասիոն սալօնլարընտա մախսուս օլան սալօնտա գապուլ իթմիշ տիր։ Մումաիլէյհ գօնսօլօսլար իլէ եալընըզ միւթաատ թէաթի իթթիքտէն սօնրա, Ռուսիա թէպաասընա իսէ Պուլղարիսթան իլէ գաթը միւնասէպաթ մէճպուր օլտուղընը, չիւնքի էլէէվմ րէիս հիւքիւմէթտէ պուլունանլար իլէ իթիլաֆ հուսուլի գապըլ օլմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Թէպաասի մէրգումէտէն պազըլարը գաթը միւնասէպաթըն նէ թէճէսի նէ օլաճաղընը սուալ իթթիքլէրինտէն, ժէնէրալ Գօլպարս ճէվապէն օ խուսուսա Բէթէրսպուրկ հիւքիւմէթինին պիլէճէյի պիր իշ օլտուղընը, վէ հիւքիւմէթը մէզքիւրէնին պու պապտաքի գարարը պէք տէ կէճիքմէյէճէյինի պէյանլա իքթիֆա իթմիշ տիր։

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ ինֆօրմասընը լապիս օլարագ սէյահաթ իթմէքտէ, վէ րէֆագաթընտա եալընըզ քեաթիպը խուսուսիսի պուլունմագտա տըր։

Գաթարըն պուրատա էսնայի թէվագգուֆընտա զուհուրա կէլէն պիր վագաայը պէր վէճհը զիլ պէյան իտէրիմ։

Ժէնէրալ Գօլպարսըն պիր քեաղըտը հէյէթը նիհայէթ իլէ գաթը միւնասէպաթ օլտուղընը միւշիր նօթասընըն սուրէթլէրինի Ռուս թէպաասընա թէվզի իթմիշ օլմաղլա, պօլիս՝ պունլարը վէ հաթթա պու քեաղըտը մումաիլէյհին էլինտէ գալմըշ օլանլարը գապթ ու միւսատէրէ իթմէք խալտէ իմիշ տիր։

Ժէնէրալը մումաիլէյհ՝ պու հալտէն տօլայը բէք հիտտէթ օլարագ օրատա հազըր պուլունան պօլիս միւտիրինի չէթին թէքտիր իթմիշ իսէ տէ, միւտիրը մումաիլէյհ՝ ասքէրի սէլամընտան պաշգա հիչ պիր ճէվապ վէրմէմիշ տիր։

Պազը էշխաս՝ պու վագաատան պիլիստիֆատէ, ժէնէրալ Գօլպարսըն Պուլղար վիւքէլասընա «տուրագ» վէ սաիրէ տէմիշ օլտուղընը իշաա իթմիշլէր իսէ տէ, պէհտաէնպիհ օրատա օլտուղըմըզ հալտէ պիր չէյ իշիթմէտիք։ Ժէնէրալ Գօլպարս պօլիս միւտիրինէ եալընըզ չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր.

«Պու եափտըղընըզ այըպ տըր. սիզ պու էմրի վէրէն վիւքէլա չօճուգտըրլար. անլար ասքէրլէրինի վէ չօճուգլարընը վիւքէլայը տըրլար. կիթ անլարա սէօյլէ քի, Ռուսիա Պուլղարիսթան իլէ գաթը միւնասէպաթ իթմիշ տիր. չիւնքի րէզիլ հիւքիւմէթտէ պուլունանլար իլէ իթիլաֆտա պուլունմագ քէնտիսի իչիւն միւմքին տէյիլ տիր։»

Իշթէ ժէնէրալըն սէօյլէտիկի սէօզլէրին հէփսի պունտան իպարէթ տիր։

Ֆիլիպէտէն Եէնիքէօյէ գատար մէվճուտ օլան իսթասիոնլարտա տախի Ջարըն մէմուրլարընա րիայէթ օլունմամըշ տըր։ Եէնի Մահալլէ իլէ սաիր պիր իսթասիոնտա ժէնէրալ Գօլպարս կէօրիւլմէկ գասըտըլէ վէ խօրեաթլըգլարա [illegible] ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր օլմըշ, վէ Պուլղար զապըթանընա չէօյլէ տէմիշ տիր. «Պուրատա պէնիմ հուզուրըմտա թաշըմագտա օլտուղունուզ ինիֆօրմայը Ռուսիանըն սայէսինտէ կիյմէքտէ օլտուղունուզը ունութմայընըզ։»

Սօֆիատան տախի ալափր. նօյ. 22 թարիխլիւ պու պապտա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ Թաթար Պազարճըղա մուվասալէթինտէ, շէհրին մէզքիւր միւթէսարրըֆը քէնտիսինի իսթիգպալ իթմէք, մաա թէնէ պագը ժանտարմալար վէրմէյինի թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, ժէնէրալ՝ գապուլ իթմէմիշ տիր։ Ֆիլիպէ իսթասիոնընտա ժէնէրալը մումաիլէյհ քէնտի նօթասընըն մաթպու սուրէթլէրի իլէ Ջանքօֆ թարաֆթարլարընըն միւրէքքէպ էֆքեարը օլան «Սվէթլինա» կազէթասընըն նիւսխալէրինի էհալիյէ թէվզի իթթիրմէքտէ իտի, պիր ժանտարմա նէֆէրի խարէքէ էօրթիւյէ համէլէյէ իչիւն թէվզինին մուգայիրը նիզամ օլտուղունը ժէնէրալա իխթար իթմիշ օլմաղլա, մումաիլէյհ «Սօբօլըվ» հիւքիւմէթինէ էհէմմիյէթ վէրէմէյէճէյինի պիլտիրմիշ, վէ ժանտարմա՝ պունըն քէնտիսի պիլիրսէ [illegible] պէյանլա խապար իթմիշ օլմաղլա, ժէնէրալ Գօլպարս սուս օլմասընը ժանտարմայա իխթար էյլէմիշ տիր։

Բէզալիք Սօֆիատան ալափր. նօյ. 20 թարիխլիւ պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ պու կիւն ալաֆրանկա սապահըն սաաթ 10ընտա Տ. Րաաատէթիւ միւթէվէճճիհէն պուրատան էսնայի հարէքէթինտէ գար եաղմագտա իտի։ Ռուս սանճաղը թարաֆընտան վէ րիւէսայ սէլամ տուվէլի սաիրէ գօնսօլօսխանէլէրի թարաֆընտան տախի մուգապէլէ օլունմասը լազըմ կէլիրքէն կէլմէյէճէյի մէսէլէսի թիւն մէվզու պահս օլուպ, գօնսօլօսլարըն էքսէրիսի՝ իշպու մուամէլէյի նիւմայիշքեարանէ եէրինէ Ռուս գօնսօլօսխանէսինէ պիր վիզիթա վէրիլմէսինի թէքլիֆ իտէրէք, պու թէքլիֆ մուճիպինճէ էքսէր գօնսօլօսլար՝ ժէնէրալ Գօլպարսըն էսնայի հարէքէթինտէ Ռուսիա գօնսօլօսխանէսինի կիտիպ րէսմի վէտաը իֆա էյլէմիշլէր տիր։

* *

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ Սօֆիայը թէրք իթմէզտէն էվվէլ Ռուս թարաֆթարը օլան Մ. Գարավէլօֆ, Մ. Ջանքօֆ վէ Մ. Պալապանօֆը Ռուսիա հըմայէսինէ իլթիճա իտէճէք թարաֆթարլարընը իթա էյլէտիկի Սօֆիատան եազըլըյօր։

Ժէնէրալը մումաիլէյհ՝ Ռուսիա գօնսօլօսխանէլէրինին Թաճթը հըմայէսինէ պուլունան Գարաբաշլըլար իլէ Պուլղարլար տախի Ռուսիա թէպաասը կիպի Թաճթը հըմայէսինէ ալմասընը Ալէմանիա ժէնէրալ գօնսօլօսընա թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, գօնսօլօսը մումաիլէյհ թէքլիֆը մէզքիւրը րէտտ իթմիշ տիր։

*

Կէչէն սալը կիւնքի Թայմիսէ Վիէննատէն պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Ֆիլիպէտէն ալտըղըմ պիր մէքթուպա կէօրէ, Շարգի Ռումէլիտէ 15 եաշընտան 40 եաշընա գատար օլան պիլճիւմլէ Պուլղարլար հէր նէ վագթ իսթէնիլիրսէ [illegible] սիլահա ճէլպ ու տավէթ օլունմագ իչիւն թայեար պուլունմալարը էմր օլունմըշ տըր. [illegible]

«Եազըլտըղընա կէօրէ Մաքէտօնիա հուտուտունտա 12,000 Պուլղար ասքէրի օլունտուղը րիվայէթ օլունմագտա իսէ տէ, շէհրիմիզտէ պու րիվայէթին էսասը պէլլի օլմայօր։

«Ռիվայէթը [illegible] տախի չայի օլմուշ իսէ տէ, [illegible] օլունաճագ տըր։

«Պու սապահ Եաթընէտէն Գաթը — Թիյինէյէ [illegible] թօփ իրսալ օլունմըշ տըր։

«Ժէնէրալ Գօլպարս՝ պուրատան միւրուրընտա, Սօֆիատան հարէքէթ իտէճէյի էվվէլ Պուլղար հիւքիւմէթինէ վէրմիշ օլտուղը նօթայըն սուրէթլէրինի [illegible] Ռուս թէպաասընա թէվզի էյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալը մումաիլէյհ [illegible] Պուլղարիստան հագգընտա [illegible] Շարգի Ռումէլիտէ [illegible] պէյան էյլէմիշ տիր։»

* *

Կէչէն սալը կիւնքի Թայմիս Լօնտրատան աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ օլունմըշ տըր.

«Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Սթաալ՝ ֆամիլիասը իլէ պէրապէր պազը Բէթէրսպուրկա կիտէճէք տիր։ Միւշարիլէյհին միւտտէթը ղայպուպէթի պիր ազ օլաճագ տըր։ Իշպու սէյահաթըն Լօրտ Սալիսպըրիի նութգը իլէ հիչ պիր թէալլուգը օլմատըղը թէէյիւն օլունըյօր։»

* *

Բէթէրսպուրկտան Բարիզէ վիւրուտ իտէն խապէրլէրէ կէօրէ, ժէնէրալ Գօլպարսըն Պուլղարիստանտան հարէքէթինէ [illegible] Ռուսիանըն Պուլղարիսթանը իշղալ իթմէյէճէյինէ տաիր [illegible] նիյէթինտէ օլտուղը [illegible]։

* *

Սօֆիատան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Կալստոն էֆ. հազրէթլէրի բէյնէլ Նիգօլա տը Մինքրէլինին Պուլղարիսթան էմարէթինէ նամզէտլիյի մէսէլէսինտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թաավիգ օլունտուղը պէյանլա, [illegible] միւշարիլէյհին նամզէտլիյի գապուլ օլունմասընը Պուլղարիսթան հիւքիւմէթինէ թավսիյէ իթմէքտէ իմիշ։

ՄԸՍԸՐ

Լօնտրատաքի «Մօրնինկ Բօսթ» կազէթասընըն Վիէննա մուխպիրի Տէրսաատէթտէն մալումաթը [illegible] աթիտէքի մալումաթը վէրմիշ տիր։

«Ինկիլիզ հիւքիւմէթիյլէ սէֆարէթի միւզաքէրէ իթմէք վէ Գահիրէտէ Մուխթար փաշա իլէ իճրա օլունաճագ միւզաքէրաթըն էսասընը գարարլաշտըրմագ իչիւն Սըր Հ. Տրըմընտ Ուօլֆ Լօնտրայա չաղըրըլմըշ տըր։ Մէզքիւր էսասը միւզաքէրաթըն Սըր Ուիլեամ Ուայթ իլէ Պապը Ալի արասընտա տախի թանզիմ [illegible] գապուլ օլունմասընտան, Գահիրէտէ Օսմանլը վէ Ինկիլիզ գօմիսէրլէրի արասընտա [illegible] օլունաճագ տըր։

«Միւզաքէրաթը մէզքիւրէ [illegible] Սըր Հ. Տրըմընտ Ուօլֆըն [illegible] Մուխթար փաշա [illegible] օլունաճագ տըր։

«Մուխթար փաշա՝ ասաքիրը մէզքիւրէնին Անատօլուտան վէ Բօսնիատան ճէմ խուսուսընա [illegible] թէսաատիֆ օլունտուղը հալտէ [illegible] Մըսըրըն [illegible] օլունաճագ տըր։ [illegible] Մուխթար փաշա [illegible] Օսմանլը [illegible] Ինկիլիզ [illegible] օլունաճագ տըր։

«Սալիսպըրի, միւզաքէրաթը Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա [illegible] վէ Մըսըրըն [illegible] Խամիլ փաշա [illegible] օլունաճագ տըր։

«Մաթպուաթ իչիւն տախի պիր նիզամնամէ մախսուս թանզիմ օլունաճագ տըր։

«Ինկիլթէրրա՝ ասաքիրինին [illegible] Անկլօ-Թիւրք [illegible] Մըսըրիյէնին [illegible] Պապը Ալիյէ պէյան իթմիշ տիր։

«Մըսըրտա Ինկիլթէրրանըն [illegible] թայինը օլունաճագ տըր։»

* *

Եէնէ Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա Տէրսաատէթտէն Եվրօփա կազէթէլէրինէ եազըլտըղընա կէօրէ, Բապը Ալի՝ Ինկիլիզ [illegible] պու ալայ իթմիշ իսէ տէ, Մըսըրտա Օսմանլը վէ Ինկիլիզ [illegible] օլունաճաղը [illegible]։ Թէքլիֆ օլունտուղընա կէօրէ, Ֆրանսա՝ [illegible] Մըսըրիյէնին պիր [illegible] Ինկիլթէրրա արասընտա [illegible] Պապը Ալիյէ [illegible] Ռուսիա [illegible] իլէ [illegible]։

Տիւլէք թարաֆըտան հիւքիւմէթը Սէնիյէ Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա պիր իթիլաֆ վէ մուվաֆագաթ հուսուլի լիւզումինա գանաաթ հասըլ իթմիշ կէօրինմէքտէ իմիշ, գիրա Մըսըր [illegible] Ինկիլթէրրայա [illegible] Պուլղար մէսէլէսինտէ Ֆրանսանըն Ռուսիա իլէ [illegible] Թիւրքիյա [illegible]։

*

Գահիրէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 50000 [illegible] թահթը [illegible] Սուաքինտէն [illegible]։

—

Գըրիտտէ [illegible] «Բէլփօն» նամ Ֆրանսըզ գօրվէթինին գապուտանը իլէ 7 թայֆասը [illegible] Ամերիկա [illegible] Սօմալի [illegible]։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լահօր 23 նոյ.

Նիզամիյէ Աֆղան էմիրինին ասաքիրինի մաղլուպ իթմիշլէր տիր։ Ասաքիրը մէզքիւրէնին պիր գըսմը [illegible] թարաֆընա կէչմիշ տիր։ [illegible] Ինկիլթէրրանըն Աֆղան էմիրի իլէ [illegible]։ Էմիրին Աֆղանիստանը Ինկիլիզ ասաքիրինէ [illegible]։ Ամիրի [illegible] թարաֆընտան գօմանտա օլունըյօր։

Սօֆիա 24 նոյ.

Միւքթէպը հարպիյէ [illegible] Թէօտօրօֆ [illegible] հիւքիւմէթը նիհայէթ [illegible] ղալպ [illegible] թէվզիֆ օլունմըշ, վէ մէքթէպը [illegible] պուլունմըշ տըր։

Բէթէրսպուրկ 25 նոյ.

«Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ»ըն պէյանընա կէօրէ, Պուլղարիստանտա Ռուս թէպաասընըն հըմայէսի Ալէմանիայա, վէ Շարգի Ռումէլիտէ Ֆրանսայա հէվալէ օլունմըշ տըր։

Պէրլին 25 նոյէմ.

Բէյխսթագ մէճլիսի պու կիւն քիւշատ օլունմըշ տըր։ Իմփարատօրըն նութգը իմփէրաթօրիչէ պէյան օլունմըշ լէօրէ, Ալէման պօլիթիգասընըն մագսատը սուլհ ու սէլամէթ իմիշ, վէ [illegible] միւհաֆազասընա իգտամ, հիւքիւմէթը Ալէմանիանըն քէնտի սուհբէթլէրինի [illegible] իլէ թաքվիյէսինէ [illegible] վէ մէմալիքը միւթթէֆիգ [illegible] նութուգ ու թէէյիտի պու նօգթայա [illegible] պէյան օլունըյօր։

Բարիզ 25 նոյ.

Շամպր մէճլիսի պիր հավատիսին հաքքընտա [illegible] ժէնէրալ Թիպօտէնի [illegible] Ֆրանսըզ ասքէրինէ պաշ գօմանտան նասպ օլունմըշ տըր։

«Ֆրանս Նաշունալ օտուն» նամ [illegible] միւլքիէ Մ. [illegible] Տրիւմօնտ [illegible] նէշր իթթիքի [illegible] թօլայը թաճիզ [illegible] օլունմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Վան վալիսի Խալիլ փաշա հազրէթլէրինէ Իմթիյազ նիշանընըն կիւմիւշ միտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Ասաքիրը Շահանէյէ պիրէր մաաշ իթաասը պաշլանմըշ տըր։

—Հալէպ մէճլիսը պէլէտիյէսի թարաֆընտան Տէրսաատէթէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հալէպ վիլայէթի ճէմիլէ պաշը հազրէթլէրի կէչէն սալը կիւնիւ տաիրէի հիւքիւմէթտէ վիւքէլա արասընտա [illegible] պիրլիքտէ ...

[illegible] պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հալէպ վիլայէթի ճէմիլէ պաշը հազրէթլէրի կէչէն սալը կիւնիւ տաիրէի հիւքիւմէթտէն [illegible] պօլիս [illegible] մէմուրլարը միւսթէտիաթը [illegible] իթմիշ, Հալէպ [illegible] կէօրիւլմիւշ օլմաղլա, քիւնքաքիլ [illegible] թավսիյէ [illegible] մէմուր [illegible] իթմիշ տիր։

—Ատանա-Մէրսին չըմէնտիֆէրի գօմփանեասը՝ քէնտի հիսսէ սէնէտլէրինին տամղա նիզամնամէսինէ թէվֆիգան օլմասընը թասթիգ իթմէքտէ իմիշ տիր։ Տօլայըսը [illegible] խաթըրլարընա թէլղրաֆը էֆքեարը [illegible] եէնի սէնէտլէրինը թէպտիլ իթմէյէ [illegible] գօմփանեա [illegible] մէճպուր օլմըշ տըր։

—Պապը Սէրասքէրի՝ ամէլէ ալայլարը պէլէ [illegible] պէրապէր իթմիշ տիր։

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան 30 գըթա թօրբիլլօ եաղտըրըլմասը չէքիլմէսի վիւրուտ խաճէյի մէմուր տըր։

—Րէժի մէճլիսը իտարէսի Նէվրէնտէքի Թիւթիւն ֆապրիգասընը գապամաղա գարար վէրմիշ տիր։

Թիւթիւն գէրի վէ գաչագճըլըղըն մէնի հագգընտա Րէժի թարաֆընտան գալըմ ալընան նիզամնամէ մէճլիսը վիւքէլատա միւզաքէրէ օլունմագ իչիւն Շէհրէմանէթէ հավալէ օլունմագ իւզրէ իսէ տէ, ալինա սալիսի(?) մագամը [illegible] Շահանէյէ արզ օլունմըշ տըր։

Պու կիւնքի նիւմայիշքեարանէ 3 կիւնէ սահիֆէլէրին գաչագճըլըղը հագգընտա պիր եալընը րէսմի նէշր օլունմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բադր. Ժօղով տիւն իճթիմա իտէրէք պէր վէճհը աթի գարարլար վէրմիշ տիր։ Տիվրիկի վաղֆը մէսէլէսի հագգընտա ասլիյէն սուտուր իտէն իլամ՝ Բաթրիքխանէ թարաֆընտան Նօրատունկեան Աւետիս վէ Շէհրի Էֆէնտի հալը օրթաղլարը հալտէ, Բադր. Ժօղովտա Նազարը նէզտինտէ ալընարագ, պու պապտա լազըմ կէլէն բըրօթէսթօնըն իճրասընտա էվվէլ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի վասըթասը իլէ նազըրըն լազըմ կէլէն մահալլէ միւրաճաաթ օլունմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

* *

Տիւնքի Բադր. Ժօղով Ս. Փրկիչ Հիվանդանոցը Թէնէրճեան Թօվմաս էֆէնտինին իտարէսինտէ թային իթմէլէրինի [illegible] Մէտճիտիէ [illegible] պէրապէր [illegible] Հիվանդանոցը մէզքիւրէ իտարէսինտէ [illegible] Հիվանդանոցտա օլան [illegible] պարաբօրթը 15 կիւնէ գատար Հիվանդանոցի թարաֆընտան Ազգ. Վարչութեան արզ օլունմասընը Թէնէրճեան էֆէնտի թալէպ էյլէմիշ տիր։

—

«Մասիս»ին սահիպը Խաչիկ էֆ. Խաչիկեան էֆ. Բադր. Ժօղով գարարը իլէ վէ 1000 ղրշ. մաաշլը պաշխիթաքեար մէքեանթէպը մէլքէլէյէ միւտիրը ուսումի նասպ օլունմուշ տըր։

ԻԼԱՆ

Դուռ-Դարուսա Նշան աղանըն գազինօսընտա պուլունան պէքչի Հաֆիզ Իւսէյին էֆէնտի ճումա վէ ճումա էրթէսի վէ բազար կիւնլէրի մէշհուր Ագրիպաս վէ Սարը Օննիկ աղալարըն խանէնտէ սազ թագըմը իլէ Թարաֆընտան բազար էրթէսի, սալը, չարշամպա, փէնշէմպէ կիւնլէրի իճրա օլունուր։

4—1

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԳԱՒԱՌՔ

(Շարունակութիւն 436 Թուոյն)

Պատուական'դ իմ հայրենիք, ուր ես ծնայ և մնայ, ուստի ես կամաւ խէն զրկուեցայ։ Երբ հազիւ սկսած էի կենաց արեւուն նայիլ, ծոցէդ խըլուած՝ գքեզ լալով յիշեցի, ուր ես քալեցի, ուր ես թափառեցայ։ Ըզքեզ յիշեցի և կոչկոչեցայ ի Զէյթուն, մերժեցայ յեգիպտոս, մաքրեցայ յերուսաղէմ, խանդացայ ի Տարոն և տրորեցայ ի Փոքր-Հայս։ Ի հնաւուրց Սոխմարդ(1) յիշեցի, ուր գեղեցկանշոյլ աղջիկներդ պար կը բռնեն, կայտառ մանչերդ կը ցատկռտեն․ ուր մեծ ի խորով կը ճզմոյ, գինին ի բաժակ կը փրփրայ, պաղուկ ջրիկդ հեղասահ կը ճըռճռայ։ Ես քանիցս մատաղ ղաւակացդ հետ Բէ-Բէ-Լ(2) խաղացի, ես քանիցս նոցա հետ վերի արտերուդ մէջ սօթառած՝ ծաղիկ ժողվեցի։ Ո՛ Լուս-աղբիւր, ուր ես տերեւախիտ հովանւոյդ տակ քանիցս նստայ մըտախոհ... և հայեցայ յերկինս ի վեր։ Ափսո՛ս, նետահար եղջերուի մը նման վազ անբաղդացայ, գլխաւոն տարին, երբ հազիւ ութամեայ էի, նետեցին գէշ գուբ, գլորեցին փոսէ փոս, հեռի մարդկային գթութենէ՝ անտէրունջ ալրեցայ, աշխարհէ փոթորկալի ծովուն մէջ ծըփացայ։ Հին'նախնեացս յիշատակաւք մտայրաղ ես վերյառամնաւեալ պատմենակս շատ օր հետի քալեցի, տապի տակ խաչեցայ, ցրտին տակ զոփացայ, մերթ ի Կիլիկիա, մերթ ի Սաղիմ, ի Մեծ և ի Փոքր Հայս տագնապեցայ, քրտնեցայ, այլ սակայն և ոչ ուրեք վաստակաբեկ գլուխս դնելու տեղ մը, և գողգոջուն ոտներուս կռուան մը գտնելու բաղդն ունեցայ։ Աւա՛ղ, աչս կանչներն օբերս, կանչնին, այլ տակաւին հուպ ի չըթունս իմ է այն բաժակն, զոր առջեւ գոգգլաց նոյն իսկ Աստուծոյ օրհնեալ Զաւակը։ Բայց ինձ զի՞ փոյթ-թող փոյլատակին չանթիք յիմ գլուխ, թող ոյտնդոստ զոան բաղդին կամ չարին հարուածք, ես ի՛ր հաւատամ Աստուածայնոյն Արդարութեան, աչա սյսինք է իմ փառքըս, ո՛ Պարտիզակ, իմ յաւիտենական հանգիստս, ի Խորչ Խաչին, անդ իմ դերեզման, անդ իմ տապան անմահութեան։

Պարտիզակ Հայաշատ աւան մ'է, հանդէպ Նիկոմիդիոյ, և միջակից նմին մանաւանդ ի գործ կրթութեան։ Պարտիզակ գրեթէ հինգ տարի՝ է ի վեր իւր միակ զըպրոցին ու մտածման նիւթ ըրած է դպրոցական խնդիրը։ Երկսեռ Վարժարանաց Տեսչութիւնը յանձնուած է Դուրեան Եղիշէ վարդապետի, որոյ անսահման ուսումնասիրութեան և հանճարեղ գործունէութեան փորձերուն արդարեւ անձամբ ականատես եղած եմք։ Պարտիզակ երախտապարտ է նմա, և մէք իբրեւ մին ի շաւակաց այդ գիւղաքաղաքի, չեմք վարանիր մեր խորին շընորհակալեաց հաւատքն առնոյն ինքն Եղիշէ վարդապետ յայտնելու։ Բայց Պարտիզակոյ փառքը միայն դպրոցական գործիքներու քաջալերութեան, բարոյական և նիւթական օժանդակութեան մէջ չէ, որով մինչեւ ցարդ յաջողած է երկսեռ ուսանողաց յառաջադիմութիւնը պսակել, այլ առաւել հին ու խարխուլ դպրոցն ի հիմանէ նորոգ կառուցանելուն մէջ է, և այն առանց ընդհատման դասախօսութեանց։ Պարտիզակցին հնայելով իւր ազքատիկ վիճակին, երկու հազար ոսկիէ աւելի գումար մը ծախս ընելով կրցաւ կառուցանել այնպիսի դպրոցական ընդարձակ ու փառաւոր շէնք մը, որոյ նմանը Կ. Պոլսոյ Հայոց Թաղորէից մէջ բնաւ չկայ։ Ժողովուրդն անտրտունջ չինայեց իւր լումն ի նպաստ այս հսկայ ու հոյակապ վարժարանական շէնքին։ Ժողովրդական հանդանակութեամբ միայն պսակուած այսպիսի գործ մը օրինակելի տիպար կրնայ լինել այն գաւառաց ազգայնոց, որք ունէ գործ մը, կրթական լինի, եկեղեցական և բարեգործական եղն լինի, սկսելու և ի գլուխ հանելու համար մտմաւոր բարերարներ կը փնտռեն։ Պարտիզակ այս կարգի ազգայնոց կրնայ կենդանի օրինակ մը և խօսուն կոթող մը լինել։ Պարտիզակ դպրոցի շինութենէ յետոյ ձեռնարկեց եկեղեցւոյ Խաչկալին նորոգութիւնը և այս մասին ևս ոչինչ դժուարութիւն կրեց, զի բարեպաշտական զգացումներն ալ հաւասար կրթասիրական զգացմանց առաջնորդեցին համայն Պարտիզակցւոց, ընդ փոյթ յաջողապէս ի կատար ածելու այսպիսի նուիրական գործ մը։ Մեք կը մաղթեմք որ այսպիսի զգացումներ եկեղեցական և ազգօգուտ զգացումներ վառ և աճեցուն մնան միշտ մեր բոլոր հայրենակցաց սրտին մէջ։

Թէ Պարտիզակի դպրոցի շինութեան, թէ Նիկոմիդիոյ գերեզմանի պարսպապատ նորոգման, թէ Աստաւաշաբի բազնիքի կառուցման և ուրիշ շինուածական գործոց մէջ Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Ցովակիմեան Տ. Ստեփան Եպիսկոպոսի ջանքերն անուրանալի են։ Այս Առաջնորդն արդարեւ իբրեւ Երկրորդ Ներսէս Շնորհալի կաթողիկոս կարելի է համարել։ Բաղդն ալ այս մասին ժպտած է միշտ և երբէք ունէ ձախողութիւն մը ընկրկած չէ այս Շնորհալի եկեղեցականն և յուսահատական ձեռնթափութիւն մը լուսած չէ բերնաւ։ Բայց ինչպէս որ կարելի չէ աշխարհիս մէջ ուրախութիւնն անխառն վայելել ի տրտմութենէ, յաջողութիւնն ի ձախորդութենէ, նոյն, այսպէս բաղդը որքան յաջողապէս նոյնեցաւ Ստեփան եպիսկոպոսի մասին շինուածական գործոց, նիւթական շէնքերու, այնքան այս բաղդն խէթիւ նայեցաւ այս եկեղեցականին, երբ սա քանի անգամ ինքզինքն «շինել» ուզեց, եպիսկոպոսացմամբ։ Քանի մը տարի առաջ Էջմիածին գնաց Գէորգ Կաթողիկոսէն ձեռնադրուելու, բայց հազիւ թէ ոտքը հոն կոխեց Գէորգ կաթողիկոս հիւանդացաւ և վախճանեցաւ։ Ստեփան եպիսկոպոս հարկադրեցաւ անտի վերադառնալ և սպասել, և երբ հազիւ թէ Մակար Սրբազանի կաթողիկոսութիւնը լսեց և պատրաստեցաւ վերստին, Ազգ. Վարչութեան կողմէն իւր եպիսկոպոսութեան դժուարութեանց հանդիպեցաւ։ Հազիւ հազ այս դժուարութիւնք հարթուեցան, որոց արդէն տեղեակ են մեր ուշիմ ընթերցողք, և Ստեփան եպիսկոպոս Էջմիածին ուղեւորեցաւ և եպիսկոպոսացաւ, ի վերադարձին աւազակաց խումբ մը մազ մնաց որ իւր եպիսկոպոսութեան հետ կեանքն ալ առնէր տանէր ... և ի լրումն ամենայնի, այս եպիսկոպոսութիւնն առաջնորդեց իրեն մնալ վերստին Արմաշու վանքն, ուստից առած քալած էր, երբ տակաւին դպիր էր։

Այսպիսի խոնարհամտութեան մը շնորհիւ, կը մաղթեմք որ անկեղծ լինի, կը յուսամք թէ այսուհետեւ վանքին և վիճակին մէջ սէրն ու միութիւն կը հաստատուի, և երկրին բարձրաստիճան եկեղեցականքդ -Արքեան Խորէն և Ստեփան եպիսկոպոսունք- միասիրտ և միահոգի ձեռքն ի գործ կոչելով ի բարգաւաճումն Արմաշու հռչակաւոր մենաստանի և ի հոգևոր մխիթարութիւն վիճակայնոց, որք այսօր պատրաստական որս եղած են գրեթէ օտար գործիչներու առջև։

Ժամանակաւ Նիկոմիդիոյ թեմն ու վանքն յայտ նշանաւոր էին, թէ բարեկարգութեան և թէ բարեգործական և ուսումնական յառաջադիմութեանց նկատմամբ։ Շատ նշանաւոր եկեղեցականներ ինչպէս նաև աշխարհականներ փայլած են, որք բաւական ծառայութիւններ մատուցած են ազգին։ Նիկոմիդիոյ թեմին ու վանքին փառքը սկսաւ նսեմիլ, երբ վանք ու թեմ իրարմէ զատուեցան, այսինքն ուրոյն Առաջնորդ և ուրոյն վանահայր ունենալու կործանարար սկզբունքը այս բաւական ժամանակ տեղի տուաւ։ Բաւական ժամանակ այնուհետեւ վանքին և թեմին մէջ ցրտութիւն մը, առաջնորդին ու վանահօր մէջ գժտութիւնք սկսան ծայր տալ, որոյ փաստը բնականաբար ծանրացաւ թէ վանքին և թէ թեմին վրայ... Բայց այժմ որ վանահայր և առաջնորդ հաշտուած են իրարու հետ և տեսակ մը բարոյական միութեամբ ևս կապուած են, յուսալի է թէ այսուհետեւ Նիկոմիդիոյ թեմն ու վանք նոր մշում պիտի ստանան յառաջադիմութեան ասպարէզին մէջ։ Այս մեր իղձն է և փափաք կաթոգին, զոր կը տածեմք ի սրտի, վստահ լինելով մեր երկու սոյն հայրենակից եպիսկոպոսաց ուղղամտութեանը և եկեղեցասիրական զգացմանց վրայ։

* *

Պրուսա կից է Նիկոմիդիոյ, խաղաղ գիրք մը ստացած է շատ ժամանակէ ի վեր, շնորհիւ իւր քաջարթուն առաջնորդ Տ. Բարթողիմէոս Սրբազանի։ Պրուսա Թըրքաբարբառ գաւառ մ'է, այլ սակայն, ինչպէս գիտեմք, վարժարանաց յառաջադիմութեան շնորհիւ Հայերէն լեզուն սկսած է անդ բաւական քայլ առնուլ, և Պրուսայի արդի երիտասարդութիւնը շատ այնքան յետադէմ չէ Հայերէնը բաւական հասկանալու և խօսելու մասին։ Առաջնորդը դպրոցական խնդիրն իւր ուշադրութենէն չվրիպեցնէ զատ՝ եկեղեցին երբէք մոռցած չէ, բան մը, որ կը գերադասէ Բարթողիմէոս եպիսկոպոսը մեր բոլոր եպիսկոպոսներէ վեր։ Նորին Սրբազնութիւնը եկեղեցական բարեկարգութեանց և ժամասացական ուղղութեանց այնքան սիրահար է, որ այսօր կարելի է ըսել թէ Հայաստանեայց եկեղեցին Ս. Երուսաղեմէն յետոյ Պրուսայի մէջ կը փայլի իւր հայկական տիպարովը, պայծառութեամբն ու չքնաղութեամբը։ Նմանապէս Պրուսայի Առաջնորդութիւնն ալ այնպիսի կանոնաւորութեամբ մը վերածուած է և դիւանական գործողութիւնք այնքան դիւրաւ և հեշտին կը կատարուին որ չատերու, մանաւանդ բարձրաստիճան ուղեւորաց անգամ ուշադրութիւնը գրաւած է։ Մեք ևս Պրուսայի համար մաղթելով աւելի ևս յառաջադիմութիւն, կը յուսամք մանաւանդ թէ կը համնի փութով այն ժամ, երբ մերայինք բոլորովին պիտի հասկանան ու խօսին Հայ լեզուն, որոյ պահպանութեանն համար ոչ նուազ զոհողութիւններ ըրած են մեր Երանաշնորհ նախնիք։

* *

Պիլէճիք փոքրիկ վիճակ մ'է։ Սա յառաջուց միացեալ էր Կուտինայի (Քէօթահիա) հետ, այլ ի վերջ կոյս պատրիարքութեան Խրիմեան Սրբազանի, բաժնուիլ և առանձին առաջնորդութիւն լինել ուզեց։ Պատրիարքարանը խոհեմ բաւական տեւնալէ յետոյ՝ այդ վիճակայնոց փափաքը տեղը տանիլ ուզելով՝ առաջնորդական ընտրութեան մը համար հրահանգ ղրկեց։ Պիլէճիկցիք ընտրեցին Ղեւոնդ վարդապետ Շիշմանեան և անմիջապէս սոյն առաջնորդին եպիսկոպոսանալը խնդիր ըրին։ Բայց առաջնորդն եպիսկոպոսանալուն պէս կոնակը Պիլէճիկի և երեսը Եօզղատի տալով Պիլէճիկցիք ստիպուեցան ժամանակ մը առանց առաջնորդի մնալու։ Երկար և ձանձրութիւն կը լինի այս փոքրիկ գաւառի գլխէն անցածներն ի գիր առնուլը։ Պատրիարքարանը ըրաւ ինչ որ կրնար ընել, որպէս զի Պիլէճիկ բոլորովին անտէրունջ չմնայ, մինչեւ որ Ղեւոնդ եպիսկոպոս վերադարձաւ Եօզղատէն և տեղաւորեցաւ դարձեալ ի Պիլէճիկ, և ուր այժմ կը վարէ իւր առաջնորդութիւն խաղաղօրէն։ Այս փոքրիկ վիճակի կրթական գործին վրայ չունիմք բան մը գրելու, զի նոր տեղեկութիւններ չունիմք անտի։

* *

Կուտինա (Քէօթահիա) ևս փոքր թեմ մ'է և իւր առաջնորդ Դերձակեան Ղեւոնդ եպիսկոպոս երկար ժամանակներէ ի վեր կը կառավարէ լաւ միջով։ Ի նորումս այս փոքրիկ վիճակին վրայ աւելցաւ Աֆիոն-Գարահիսարն ալ, որ մինչեւ ցայնժամ Գաղատիոյ վիճակն կը վերաբերէր։ Այս փոքրիկ վիճակն ալ անցեալներն առաջնորդական խընդիր յուզելով պիտի խռովէր, այլ շնորհիւ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան աչալուրջ խնամոց՝ առաջքն առնըւեցաւ։ Այժմ խաղաղութիւնը տիրած է անդ, և յուսալի է թէ Կուտինայի թեմականք ինքզինքնին այսուհետեւ զերծ պահելով գձուձ նկատումներէ սերտ սիրով և ազգասիրական եռանդով կը կապուին իրարու հետ և կը գործեն ի յառաջադիմութիւն իրենց թեմին մէջ գտնուած ազգային վարժարանաց, որոնց վրայօք այնքան նպաստաւոր զրոյցներ չեն համնիր դժբաղդաբար մեր ականջին։

* *

Գաղատիա ընդարձակ վիճակ մ'է և Հայք ցանուցիր են երեք ամենամեծ Վիլայէթներու մէջ, որք են Էնկիւրի, Գասթամունի և Գոնիա։ Այս թեմը գրեթէ տասնհինգ տարիներէ ի վեր առանց Առաջնորդի մնացած է։ Սահմանադրական քըննիչներ, Առաջնորդական փոխանորդներ ու տեղապահներ հետզհետէ գնացին, տեղեկագրեր ի Պատրիարքարան յղեցին, բայց այսքան եկեղեցականներէն և ոչ մին կրցաւ Գաղատիոյ մէջ մնալ, և տեղեկագրերէն և ոչ մին ցարդ նկատողութեան առնուած է։ Վերջերս Կարապետ վարդապետ Բագրատունի Առաջնորդական տեղապահի պաշտօնով անդ ուղեւորեցաւ և ինքզինքն ալ Առաջնորդ ընտրել տուաւ, այլ սակայն Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնն ինչ ինչ օրինական թերութիւններ նըշմարելով այդ ընտրութեան վաւերացումը յետաձգեց։ Բայց մեք կը յուսամք թէ Կեդր. արդի Վարչութիւնն իւր սովորական ազգասիրութեամբն այլ ևս վերջ կուտայ Գաղատիոյ նման ընդարձակ վիճակի մը անտէրութեան, հարկ եղած միջոցներ ի գործ դնելով։

Աչաւասիկ «Ճերիտելի-Շարգիյէ» մեր գաւառայնոց վրայ սոյն կարճառօտ տեսութիւններն ընելով՝ անգէտ չթողուր իւր ընթերցողներն, խնամելու համար թէ այս կամ այն գաւառաց մերայինք՝ ազգային ինչ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Այս գովելի նպատակաւ մեք սոյն տողերը կը գրեմք և պիտի գրենք տակաւին։

1886 Նոյեմբեր 13

ՎԱՀԱՆ Վ. ՏԵՐՄԻՆԱՍԵԱՆ

(Շարունակելի)

(1) Ս. Մինաս անուն լեառն ի Պարտիզակ։

(2) Խաղ ինչ մանկական։

ՍՈՆ ԲՈՍԹԱ

ԳՕՆԹ ԳԱԼՆՕՔԻՆԻՆ ՏԻԿԼԸ ՆՈՒԹԳԸ

Աւստրիա-Մաճառիստան խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքինին Մաճառ մէպուսան էնճիւմէնինտէ խարիճի բօլիթիգա հազգընտա էյլատ իթտիկի նութգըն սուրէթի՝ կէչէն սալը կիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլունմըշ իտի։

Նազըրը միւշարիլէյհին կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնի Աւստրիա մէպուսան էնճիւմէնինտէ տախի խարիճի բօլիթիգա հազգընտա էյրատը նութգ իթմիշ օլուպ, պու նութգըն պիր խիւլասասի մուֆասսալէսի տէտքիգի բօսթա իլէ մէվրուտ Եվրօփա կազէթալարընտա կէօրիւլմիւշ օլմաղլա, պէր վէճհը ատի անըն տախի թէրճէմէսինէ միւսարէաթ իտէրիզ։

Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզէ տէրճ օլընան մէգթիւպ թէլէկրաֆտա օգլընտըղը վէճհլէ, Նոյեմբերին 6/18ինճի բէնճշէնպիհ կիւնի Պուտա-Բէշթէտա՝ Գօնթ տը Փալքէնհայնըն թահթը րիյասէթինտէ իճթիմա իտէն Աւստրիա մէպուսան էնճիւմէնինին պիւտճէ գօմիսիօնը՝ ումուրը խարիճիյէնին միւզաքէրէսինէ պաշլամըշ օլմաղլա, խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի՝ քէլամէ աղազ իտուպ, Մաճառ գօմիսիօնը հուզուրընտա աճմայը հազըրէ յի արզ ու էյզահ իթմիշ օլտըղըն վէ պիր քէրրէ սէօյլէտիկլէրինի պիր տահա թէքրար իտէմէյէ հաճէթ օլմատըղընը պէյան իթմիշ, վէ լաքին կեօրմէկ մէջալ իտէրէք, պիր քերրէ տահա անլաթմագ արզուսունտա պուլընտըղը պայտըճա նոգթա՝ Աւստրիա-Մաճառիսթանըն հիւքիւմէթի բրօգրամընըն մուահէտէսիտիր մէվճուտ իւզէրինէ մուհաֆազայի օլտըղը, վէ Ռուսիանըն պու բօլիթիգայը գապուլ իթմէյինճէ պիր մուվաֆֆագիյէթ նազարըյլա պագմագ լազըմ կէլտիկինի պէյանտէն խալի օլտըղը օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր։ Գօնթ Գալնօքի՝ մէպուսան էնճիւմէնինին պուլունտուղու ազաշտարքի տէվրը իճթիմանընտա, Ռուսիանըն տախի Պուլկարիստանա «սթաթիւ գուօ»նուն (հալը հազըրըն) մուհաֆազասը լէհինտէ իթտիֆագ էյլէտիկլէրինի պէյան իթմիշ իտի, Փրանսա թէմէս օլմուշ տուր։ Ինչու «սթաթիւ գուօ» գա-

9

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՓՕՐԹ ԹԻՐԱՑԷԼ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՖ

—Ահ, սէ՞ն միսին Պրիէն.— տէյէրէք, կէնիչճէ պիր նէֆէս ալըպ օդայընը չիւիթէսինէ տայանմըշըտըն սօնրա,— սէ՞ն տէ մի ույումայօրտըն,— տէյու սիւալ իթտի։

Բաուլըն պիր թարաֆը մաւհիպազանէ իլէ չու սէօզլէրի խիթապ էյլէտիկի քիմսէ, էսկի պիր կէմի թայֆէսի իտի։ Պու չալըշ թագրիպէն էլլի եաշընտա օլուպ, պուլընմըշ օլտըղը խըրգանէթ իգթիզասընճա, հէր կիւն էլտէ մայթաս չալըշմըշ, տէնիզլէրի տօլաշմըշ, վէ հէր պիր թարաֆըն կիւնէշինին կէօրմիւշ օլտըղը ճիհէթլէ, գայէթ գավի իւլ պիւնէսէ պիր չալըշ իտի։

Պէօր նամ Ֆըրգամթլըննի Շըմալ տէնիզլէրինտէ տօլաշտըղը սըրատա, գարտանլըղա հէնուզ պաշլամըշ օլան Բաուլ տը Պլինեադը Իվէգ—Մարի Պրիէն՝ Ֆըրգաթինը մէգքիւրտէ թանըրմըշ իտի։ Միւչէքիլ վէ թէհլիքէլի պիր մաւսըմտա իհրաւը սըրասընտա, համանըն սէրթլիյինտէն կէմինին պիրազ խաթմաստըլա, Իվէգ—Մարի Պրիէն տէնիզէ տիւշիւպ, Ֆէվգալատէ մահիր պիր եիւզիւճիւ օլտըղը հալտէ, սարըլմըշ օլտըղը հալտէ տէնիզին չիտտէթինտէն գօրտարագ պօշըլմա ճէպիմ պիր թէքլիֆի մագպուլ չարըլմադը եա, Պրիէն տէնիզէ ալըպ օզուլաճաղը սըրատա, Բաուլ տը Պլինեադ պիր սանտալա աթլայըպ, կէմիտէն աթըլմըշ պիր թայֆաշ գաֆէսինէ լավտ կէլէ սարըլմըշ օլան, վէ աչըլ պաշըննտան կիտէրէք հըզայըն թընը տախի զայաչ իթմիշ պուլունան Պրիէնի, սէօրթ սահթ ուղրաշտըղտան սօնրա սալամէտ չըքարմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ իտի։ Անճագ տալկալար ֆըրգաթլընի սիւրմիւշ կէօթիւրմիւշ օլտըղընտան, սանտալտա քիւրէք չէքէն պիթը թաչիքէ իլէ Բաուլ վէ Պրիէն՝ պուլընտըղլարը սանտալըն իչինտէ տալկալարըն հիւքմիւ ալթընտա պիւթիւն կիւն պիւթիւն կէճէ էրթէսի սապահա գատար գալմըշլար իտի, աճլըգտան հէրքիսի տէ պաղըրսագլարը պիւքիւլմէքտէ իտիլէր։ Նիհայէթ Փօրթմութ պիրագ թէչքին օլարագ, վէ Ֆըրգամթլըն՝ էնինէ տէօնիւշ օ թարաֆլարա կէլէրէք եօրգունլըգտան վէ տէրմանսըզլըգտան եարը էօլիւ հալինի քէսպ իթմիշ խալտէ չու սէքիզ քիչիլէրի իչէրի ալմըշլար իտի։ Օ կիւնտէն իտիպարէն Պրիէն՝ գուրթարըճըսը Բաուլա ֆէտաքեարանէ պաղլանըպ, նէրէյէ կիթսէ պէրապէր կիթմէքտէ իտի։

Պրիէն հէչ պիր զէման պուլընտըղը նէրէտէն խօշնուտ օլմայըպ, խօմուրտանմա գարտանըն էթէյինտէն այրըլմազ իտի։ Կէօսթէրտիկի սատագաթէ մուգապիլ Բաուլ տախի օնու պիր պապա կիպի սէվէր, վէ պիր գարտաշ կիպի սայարտը։ Պրիէն մաղրուր պիր ատամ օլուպ, Բաուլ օնուն պու հալինէ տիգգաթ էտէրէք մուամէլէ իտէրտի։ Պէ կէճէ Պրիէն սանտալըն իչինտէ, այլաքըն հէր պիր հարէքէթինի թագիպ իտէրէք, սահիլէ վարմագ իչիւն մաղրուր պիր թավըր իլէ քիւրէք չէքիյօրտու։

Պրիէնին օ գատար էրքէն օտասընա կէլմէսինտէն տօլայը, Բաուլ տիքքէթ իլէ պագըպ,

—Սէ՞ն տէ մի ույումայօրսըն, Իվէգ,— տէյու թէքրար իթտի։

Պրիէն.— Ինկիլիզլէրին էվլէրինտէ ույումագ գապիլ մի տիր քի... Տօղրուսու, չու Ինկիլիզ հավասընը մինտէ սէվմէյօրըմ տէր։ Պրըթօն օլմագ հասէպիլէ, Լօրտ Արթիւր տիւն կէճէ պիզլէրէ չէքտիրտիկի եօրգունլուգտան սօնրա, կէօզ եաշընըզ, ճանըմըզ սըգըլըյօր, պօգա (եուրէքսիզլէր) նէ՞ օլտուղունու պիր տահա անլամագ իսթէմէյօրըմ։ Պանա քալըրսա պէն քէնտիմ թէքրար իսթէմէմ։ Օ սըրատա Լօրտ աղըլթ իթտի։

Բաուլ.— Եինէ՞ մի Լօրտըն աստալըղընը թէքրար իթտին... պանա վար իկէն

մէմիչ մի իտին քի...

Պրիէն.— Պէն եալընըզ գաֆամ իլէ վուրտում, օնլար եումրուգլա օյնայօրլար իտի, պէն գօլլարըմը թօրլամըշ իտիմ, գարարըմըզ պէօյլէ իտի։ Լաքին պիլիրսինի՞զ եա, պիր Պրըթօն գաֆասընը գըրգ կիւն խաշլասան եինէ եումուշամազ։

Բաուլ.— Պու եաշընտա հալա էյլէնճէ արարսըն... բահսը օթուրմագ սէնի իչիւն տէյիլ, պու վագըթտան սօնրա տա կիտիփ եաթմալըսըն։

Պրիէն.— Գարտաշըմ, կէլէճէյին սէպէպինի սէօյլէյիմ. պիր սըրարըչ վար։

Բաուլ հէման եաթաղընտա տիքիլիպ, գըյմաէճէ պիր մէրագ իլէ.— Պիր սըրարըչ մը։

Պրիէն.— Էվէթ, կիւրիւլթիւ իթմէմէք իչիւն եավաշ եավաշ կիտէյօրում. չինքի նիհայէթ թէրպիյէ տէ թէրպիյէ տիր, օնը տա էյտէն պըրագըմագ կէրէք։ Ինկիլիզ էվինտէ պուլունուշօրըզ տէյի, ուրթուլարընը տա հարամ իտէմէյիզ։ Քիւչիւք նէրէտէ պուլտըղ... պուլտըղ պաղըրտըղ... գաթթա չօգ թէմաշալարըմըզ պօշ կէչմէտի, չիւնքի նիհայէթ պիր սէս տույտում։

Բաուլ.— Սէօյլէ, պիթիր, աճապա նէ՞ իմիշ։

Պրիէն.—Պիր սատիգինիզ սաըր․ բէք ալա պիլիրսինիզ քի ինսան Էօլտիւրտիւ... Ֆրանսա պահրիյէսինտէ Ինկիլիթէրա տօնանմասը վէ աչըլանմըշ օլան պիր զէմին... վէ... նէ իսէ աղըլմ էրմէ՞զ եա, Ալլահըն պիր ղայգալը նիհայէթ պութիւն գարըշըգլըղըմ չէքիր տէյիլ, տիւնեանըն թէրսի տէօնմիւշ, ույումալը լաքին ովրա սիվրինճ պիր գալըչ։ Իմտի նէ՞ տէմէք իսթէրսին, գայնըն արգասընտա Մաթմազէլի կէրչըլտըր, զանն իտէրսին քի պէնի պէքլէյօրմուշ։

Պրիէն Մ. տը Պլինեադըն հազըրլաթտըղը հիտմէթքեարլըղընը կէօրէրէք, էսֆէլ իչի պիրազ կըյաստան թութթուրդու, նէթիճէսինի անլամագ կարար վէրմէքլէ—Պրիէն, տէտի պանա, պիլիրիմ քի էֆէնտինի սէվէրսին, չու մէքթուպը ալ աթմա, օլմայա քի պաշգասընա վէրէսին տէտի,— տէյէրէք, Պրիէն կէօմլէյինին ճէպինտէն պիր զարֆ չըգարտը, վէ սէօզիւնէ տէվամ իլէ.— Լաքին զանն իթմէյինիզ քի Մաթմազէլ Թէլլայն իտի, պէն քիպար պիր գադըն կէօրտիւմ, ալթըն սաչլը պիր թէրպիյէլի գադըն իտի, պէնտէն պըրագսըզ տահա չօգ իստէր իտի։

(Տէվ.)

խաճսի՝ սեպտեմպեր սըյըստա Պուլկարլար Թարաֆընտան նագդ ու բայմալ օլընմըշ տըր. Գօնթ Գալնոքի՝ պունտան տօլայը Պուլկարլարը Թէքտիր իթմէք խաթէմէյիպ, անճագ պիր վագաաի Թարիխիյէ մագամընտա հատըսի մէզքիւրէյի եատ ու Թէզքեար իթմիշ տիր. Իշպու նութգընտա միւշարիլէյհին պէյանընա կէօրէ, «սէթմէու գուզը» եէնիտէն Թէքեար իթմէք խաթէնիլմէսիյէ Պուլկարլար ալէյհինտէ հիչ պիր խուսումէթ խըրագ օլընմամըշ, վէ մուաշէտտէթըն գավաիտը եասախլէսի մուհաֆազա խուլմէքլէ, միւմքին մերթեպէ Պուլկարլարըն արզուլարընը նազարը տիգգաթա ալմագ խաթէնմիշ իտի. Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթի՝ պու գաիտէյէ սատըգ գալմըշ տըր. Հիւքիւմէթը միւշարիլէյհանըն զաննը գավիսինէ կէօրէ, մէսէլէ՝ Պէրլին աչտնամէսինին եասար խուզէրինէ հալլ ու Թէսվիյէ օլընմալը տըր. Վագըա, էր Ժէնէրալ Գօլպարըն մէմուրիյէթինտէն խասպէտտար պուլընըմաղըա պիլէ, չիւնկէ եօգ տըր քի, միւզքիւրաթը ազիմէ վէ միւթէաատիտէյէ Թէսատիւֆ օլընաճագ տըր. Մէմուլէն զայրը գարըշըգլըգլար զուհուրի միւհթէմիլ տիր. Պուլկար մէսէլէսի հալլ օլընսա պիլէ, Շարգ մէսէլէսի տայմա պագը գալաճագ տըր. Լաքին հէր չէյին սուրէթը սուլհճույանէտէ Թէսվիյէէյլիյը օլապիլէճէյինէ գօնթ Գալնոքի պէյանը խուլիա իթմիշ տիր.

Էնճիւմէնի ազասընտան Մ. Տէմէլ՝ պունա ճէվապէն տէմիշ տիր քի, քէնտիսի խարիճիյէ նազըրը գատար Րուսիանըն նիյաթը սուիշէրքէմինէնէսի իւզէրինէ եմին տէյիլ տիր. Րուսիանըն եալընըզ պիր մագսատի վար, պու մագսատ տէ Պէրլին աչտնամէսինին եէրինէ Այաթէֆանօզ աչտնամէսինի գայիմ իթմէքտէն իպարէթ տիր. Ալէման իթթիֆագընա կէլինճէ, Մ. Տէմէլին էֆքեարընճա, պունա չօգ-լըգ կիւվէնիլմէմէլի տիր. Աւսթրիա՝ մէնաֆիի մախսուսասինի մուհաֆազա իթմէք իչիւն եալընըզ տըր. Պէրլին գապինէթօսը՝ Վիէննա գապինէթօսընա տիրլօմաթիգ Թարիգիյէ մուավէնէթ իթմէքլէ իքթիֆա խաճճէգ տիր. Ինկիլթէրա վէ Իթալիա՝ Աւսթրիայա տահա զիւվէթլի պիր մուավէնէթտէ պուլընաճագլար տըր. Խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնոքի պու Թարաֆա տօղրու տէօնմէլի տիր. Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին Շարգտագի մէնաֆիի հայաթիյէսինի միւտաֆէա իթմէք իչիւն նազըրը միւշարիլէյհ օ Թարաֆտա մէթանէթը լազըմէ պուլաճագ տըր.

Ենէ էնճիւմէն ազասընտան Մ. Մաթիւշ Պուլկար գավմինըն արզուլարընը խօշնուտ իթմէք իչիւն էվվէլպէ էվվէլ Պուլկարիսթանըն Շարգի Րումէլի իլէ իթթիհատը՝ գուվվէտէն ֆիիլէ կէթիրիլմէսինի Թալէպ իթմիշ տիր.

Պատէհա ենէ ազասի մումալէյհիւմտէն Մ. Սթիւրմ՝ քէլամէ աղազ խուպ, տէմիշ տիր քի, քէնտիսի խարիճիյէ նազըրընըն Թային իթտիկի սուրէթտէ տէվլէթին Շարգ բօլիթիգասը ճիհէթինէ գախտէԹէն գապինէթօյա հէմէֆքեար տըր, լաքին պու բօլիթիգանըն իճրա ու Թաթպիգի հագգընտա աձվալը հագըրէնին միւսաատէ իթտիկի մէրԹէպէտէ պագը խըզահաթ Թալէպ իթմէք արզուսընտա տըր, զիրա ատէթին մուզայէրէնէ օլարագ, Մէպուսան Էնճիւմէնլէրինէ՝ մէսէլէյէ միւթէալլիգ նէ պիր Թէլէկրաֆ վէ նէ սաիր հիչ պիր էվրագ Թէպլիղ օլընմամըշ տըր.

Մ. Սթիւրմ՝ Ժէնէրալ Գօլպարըն մուաժէլաթը նամիւնասիպէսի իլէ Պուլկար հիւքիւմէթինին աթվար ու հարէքեաթը մէրղուպէսի հագգընտա գօնթ Գալնոքիյէ հէմէֆքեար օլուպ, լաքին քէնտի ասըլ էֆքեարընճա, Աւսթրիա-Մաճառիսթանըն Շարգ բօլիթիգասը՝ հէր չէյտէն էվվէլ տէվլէթին մէնաֆիինէ մուԹապըգ օլմալը, վէ Թէվէճճիւհ վէ եա խուսումէթ հըսսիյաթը սայիգասըյլա չու եա պու եօլա սիւրիւքլէնմէմէլի տիյօր.

Մ. Սթիւրմ Րուսիանըն Աւսթրօ-Ալէման իթթիֆագընա տուխուլի պիր Թագրիպ իթթիֆագը մէզքիւրը պօզմըշ, վէ Ալէմանիայը պիր քէրրէ տահա արայա կիրմէյէ մէճպուր էյլէմիշ օլտըղընա պէյանը Թէէսսիւֆ իթմիշ տիր. Մումաիլէյհին էֆքեարընճա, աձվալը հագըրէտէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթի Ալէմանիա իլէ օլան բալըԹաի իթթիֆագըը չիմտի տահա զիյատէ միւհքէմլէթմէյէ սայ իթմէլի տիր. լաքին գօնթ Գալնոքի՝ պէյանաթը սաըլըգատըլընտա, Աւսթրօ-Ալէման իթթիֆագըըն չէքըլ ու սուրէթի վէ Թարաֆէյնին Թէահհիւտաթը հագգընտա հիչ պիր մալումաթ վէրմէմիշ տիր.

Մ. Սթիւրմ՝ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա հուսուլէ կէլէն մուգարէնէթի վէ Իթալիա իլէ օլան միւնասէպաԹը խայիսանէյի տախի Թագտիր ու Թահսին խուպ, տէմիշ տիր քի, պիւթիւն պու տէվլէթլէրին մուավէնէթիյլէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթի՝ Րուսիանըն իկրուտէ վօզըա պուլաճագ Թէճաւիւզաթընա մուգավէմէթ իթմէյէ վէ պէօյլէճէ մուհաֆազայի սուլհ ու ասայիշէ մուավէնէթ էյլէմէյէ պէհէմէհալ միւգթէտիր պիր հալտէ պուլընաճագ տըր.

Մումաիլէյհ Մ. Սթիւրմ՝ մէգալէսինէ տէվամ իլէ չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Լաքին էկէր տէվլէթիմիզին մէնաֆիի՝ եալընըզ պիր տէվլէթին էֆալ ու տէսայիսի իլէ Պալգան չէպիհճէզիրէսինտէ նագդ ու բայմալ օլմասընտա պէյրուէվամ օլուր իսէ, հիւքիւմէթ՝ Թարաֆըմըզտան հէր կէօնա ֆէտաքեարլըգլար իճրասընա տավէթ օգուլաճագլէճէք, վէ գավիէն զաննըմա կէօրէ, տէվլէթին հէր իքի գըսմը պու պապտէ Թէմամըյլա միւթթէֆիգ իւլ րէյ պուլընաճագ տըր.

«Իքի մէպուսան էնճիւմէնինտէ իճրա օլունաճագ միւպահասաթտան անլաշըլաճագ տըր քի, քիմսէ՝ նամըլ օլուրսա օլսուն, մուհարէպէ վուգու պուլմասընը իսթէմէզ, լաքին քիմսէ տէ, նամըլ օլուրսա օլսուն, սուլհ ու սալահը արզու էյլէմէզ. Պիզ հէրհանգի նամուսը եէրինտէ պիր սուլհ ու սալահա արզու խաէրիզ վէ մէնաֆիիմիզին տէ Թահթը էհմիյէթտէ պուլընմասընը խաթէրիզ, վէ պունլար մէսայիհը հայաթիյէտէն պուլընտըգլարը հասէպիյլէ, մէսաիլը մէզքիւրէ հագգընտա հէր իքի Մէպուսան էնճիւմէնլէրինին հէմէֆքեար օլտուգլարընը մէմուլ էյլէրիզ, զիրա էկէր պէօյլէ ազըր պիր մասալէտէ իթթիհաթըֆը էֆքեար օլուր իսէ, պունտան ֆէնա պիր չէյ օլամազ.»

Մ. Սիւրմ՝ խաթմը մէգալ իտէճէկի սըրատա, Րուսիանըն Պուլկարիսթանտա նուֆուզ ու Թէէսսիրինէ մուգապէլէ իթմէք իչիւն խարիճիյէ նազըրընըն չիմտիյէ գատար նէ՞ եարտըղընը, վէ պունտան պէօյլէ նէ՞ եարմագ նիյէթինտէ պուլընտըղընը, վէ Աւսթրիա-Մաճառիսթանըն միւթԹէֆիգի օլան Ալէմանիանըն պու պապտէ էֆքեարը նէ՞ խաուկինի, վէ էյճապըլ հուգուգը հիւքիւմրանիսինի հըֆզ խաճէճէք օլան Թիւրքիատան մաատա տիկէր քեաֆֆէի տէվլէթլէրտէն հուրր ու միւսթագիլ պիր բրէնսին Պուլկարիսթան բրէնսլիկինէ ինթիխապ օլընմասընտան պաշգա հիչ պիր չէյէ մուվաֆագաթ իթմէմէյէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին գարար վէրիպ վէրմէտիկինի մէպուսան էնճիւմէնինէ Թէպլիղ էյլէմէսինի գօնթ Գալնոքիտէն Թալէպ իթմիշ տիր.

Խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնոքի՝ ենէ խըրսը մէգալ իլէ տէմիշ տիր քի, վիւրուտ իտէն բարօլթօլարտան հասըլ իթտիկի գանաաթա կէօրէ, Պուլկար միլլէթի՝ սէպաթ վէ մէԹանէթլէ պէրապէր նիզամ ու ինԹիզամա տա ըղպաը զայըֆ վէ մուհագաթ իթմիշ օլտըղընտան, Եվրօբանըն միւթալէպաթընա վէ Պալգան ագվամընըն իսթիգպալընթընա մուԹապըգ պիր հիւքիւմէթ Թէշքիլինէ միւգթէտիր պիր միլլէթ տիր. Լաքին Պէրլին աչտնամէսի՝ էմարէթին մուխթարիյէթիլէ Թէրագգի խաճպիլմէսի իչիւն էյի պիր գախտէ Թէէսիս իթմիշ օլմայըպ, պու եէնի հիւքիւմէթին՝ քէսպը իւմրան վէ սաատէթ իթմէսի իչիւն էպի պիր հիւքիւմէթին մուավէնէթինէ միւհթաճ օլտըղընտա հէր Թարաֆտա գարար վէրիլմիշ, վէ իչթէ պու սէպէպլէ պու վագըթէ՝ Րուսիայա Թէրք օլունմըշ տըր, զիրա մէզքիւր մէմլէքէթի գուլթարմագ իչիւն տէվլէթը միւշարիլէյհա՝ մուհարէպէ իթմիշ օլտըղը կիպի, պէօյլէ պիր գարար վէրիլտիկի զէման տա օ մէմլէքէթ՝ Րուս ասաքիրինին Թահթը իշղալինտէ պուլընմագտա իտի. Րուս գօմիսէրի՝ էմարէթին Թէշքիլինէ մէմուր խըլընըի վէ գանունը էսասիյի տէ մէմուրը մումաիլէյհ Թէրթիպ ու Թանզիմ էյլէմիօրտու՝ Րուսիա Թարաֆընտան Թէշքիլ ու Թերթիպ օլունուպ, Րուս զապիթանըն Թահթը գումանտասընտա վազ օլընտը. Հիւքիւմէթ վէ իտարէ՝ էն զիյատէ Րուս մէմուրլանի Թարաֆընտան Թէշքիլ օլընուպ, անլէրին Թահթը իտարէ վէ գօմաճտասընտա պուլընտըրըլըրտը. Պու հալ իէշչէն սէնէյէ գատար տէվամ խուպ, լաքին պունտա մանիալէրէ գարշը Պուլկարլարտա խաթիգալ վէ հուրրիյէթ մուհապպէթի Թէրագգի ու Թէզայիւտ իթմիշ օլմաղլա, հէր նէ տէ օլսա պունլար՝ խաթիգլալիյէթլէրինի միւտաֆէա խուճէքլէր տիր. Լաքին չունը իթիրաֆ իթմէլի տիր քի, Պուլկարիսթանտա Րուսիանըն նուֆուզը պիլըտէն (Աւսթրիատան) զիյատէ տիր. Մամաֆիհ չու տա վար քի, նուֆուզըմըզա գուվվէթ վէրմէք իչիւն հէր նէ գատար գօնսօլօսլարըմըզ իլէ բօլիթիգա մէմուրլարըմըզըն մուամէլաթը խարիճինտէ տիքէր հիչ պիր չէյ եարըլմամագտա իսէ տէ, Պուլկարլար՝ պու նուֆուզըն (եանի Աւսթրիա նուֆուզընըն) Թէզայիւտ խուպ հէրսինտէն իւսթիւն օլմասընը արզու իտիյօրլար.

«Պուլկարիսթանտա պիգիմ տէօրթ գօնսօլօսըմըզ վարտըր. պունլար՝ հէր նէ գատար վազիֆէլէրինի իյֆա իտիյօրլար իսէ տէ, էմարէթը մէզքիւրէտէ հագգըմըզտա տահա զիյատէ Թէվէճճիւհ ճէլպ իթմէք վէ պիզի տահա զիյատէ գուվվէթլի վէ նուֆուզտար գըլմագա քիֆայէթ իթմէյօրլար. Պիզիմ Թէպաամըզ՝ տիւքեանը սաիրէ Թէպաասը գատար քիւլլիյէթլէ օրատա պուլըման իթմէյօրլար, վէ լաքին սաիր հիչ պիր տէվլէթին օրատա պայագ գօյմագա պիզիմ գատար ալէգատար եօգ տըր. Պօնա-Հէրսէքին իշղալինտէն նաշի Պուլկարիսթան իլէ Աւսթրիա արասընտա հասըլ օլան եագընլըգ՝ Թիճարէթ վէ միւնասէպաթըմըզ իւզէրինէ հիչ պիր Թէէսիր իրաս իթմէմիշ տիր. Պու հալին Թէպտիլի իչին էրպապը սէնայի վէ ԹիճարէԹիմիզ Թարաֆընտան էֆիքլէրինէտէն զիյատէ սարֆը մէսայի վէ գայրէթ խուլմըշ արզու օլընուր.»

Գօնթ Գալնոքի պատէհա Մ. րՍԹիւրմին իթիրազաթընա նազըլէքէլամ խաէրէք, տէմիշ տիր քի, Շարգ իշլէրինին հալը հագըրը էֆքեարը ումումիյէյի մէշղուլ խաճն հէր նօգԹա իւզէրինէ իզահաթը միւֆասսալէ իթասընտա միւսաատէ իթմէզ. Վիւքէլա պու նազիք վագըյէթտէ պուլընտըղընտան, տէլայիլը գավիյէսինի արզ ու իզահ իթմէսի մուհալ տըր. Պուհրանը հագըրըն պիտայէթինտէն պէրու Աւսթրիա հիւքիւմէթինին իթթիխազ էյլէտիկի Թէտապիր վէ իճրա իթտիկի մուամէլաթ՝ եօրար ու մահրէմիյէթ գապիլինտէն պուլընտըղընտան, տէվլէթին մէնաֆիի վէ միւվէլը սաիրէ իլէ օլան միւնասէպաթը իճապընտա պու պապտէ իթաի իզահաթտան սարֆը նազար իթմէք լազըմ տըր.

«Ալէմանիա իլէ օլան միւնասէպաթըմըզ հագգընտա մուխաթէլիֆ Թարաֆլարտան պունա սիւալլէր իրրատ օլընմըշ տըր. Պու պապտ չունտան պաշգա տէյէճէյիմ եօգ տըր. եանի 1879տա Ալէմանիա իլէ ագտը իթթիֆագ խըլընտըղընտան պու կիւնէ գատար նէ եասըլընտա, նէ գուվվէթինճէ վէ նէ մուամէլէսինճէ պու իթթիֆագ՝ հիչ պիր Թաատիլաթ կէօրմէմիշ տիր.

Գօնթ Գալնոքի տէ յօր քի, քէնտի էլինտէ պու իթթիֆագ սալա տիւչարը նագդ ու խալէլ օլմադիգտան պաշգա, հաթթա քէսպը գուվվէթ ու Թէրագգի տախի իթմիշ տիր. Պու իթթիֆագ սայէսինտէ իքի տէվլէթին էնկիւնէրէ էմնիյէթը միւթէգապիլէսի պէրքէմալ տըր.

Պունտան ագտէմ գօնթ Գալնոքի՝ սատէճէ եազըլը պիր աչտնամէնին մաթլուպ օլան էհիյէթի վէրէմէզ օլտըղընը պէյան իթտիքտէ, պու աչտնամէնին մէվճուտ օլտըղընը անլաթմագ խաթէմէյիպ, անճագ չունը տէմէք խաթէմիշ տիր քի, իթթիֆագըն եասար՝ իթթիֆագը մէզքիւրըն հէր իքի տէվլէթին մէնաֆիի միւթէգապիլէսի իւզէրինէ մուէսսէս օլմասըյլա խայլիտէն խայլի գուվվէթլէշմիշ տիր. Պունտան մաատա տէվլէթէյնը միւշարէլէյհիւմատէն հէր պիրինին մէնաֆիի հայաթիյէսի իճապընճա պիրինին գուվվէթլի վէ միւսթագիլ պիր տէվլէթը մուազզամա հալ ու սըֆաթընտա պուլընմասը տիկէրինէ էլզէմ պուլունէ գանաաթ հասըլ օլմուշ օլմասը տախի՝ իթթիֆագը մէզքիւրըն զիյատէսիյլէ գուվվէթլէշմէսինէ մէտար օլմուշ տըր.

Պու իզահաթտան սօնրա գօնթ Գալնոքի տէմիշ տիր քի, Րուսիանըն մուգարէնէթի եիւզիւնտէն Ալէմանիա իլէ օլան միւնասէպաթըմըզա խալէլ կէլէճէկի ֆարզըյաթը տախի իշպու էնճիւմէնտէ տէֆաթլէ արզ ու պէյան օլընմըշտըր. Լաքին Մ. Սթիւրմ՝ պու իւչ տէվլէթին իթթիֆագը տօսԹանէսի եէնի պիր չէյ օլմատըղընը էյի սէօյլէմիշ տիր. պու իթթիֆագ՝ տահա էվվէլ մէվճուտ օլուպ, գօմչու վէ պէօյիւք պիր տէվլէթ օլան Րուսիա իլէ միւմքին մերթեպէ միւնասէպաթը տօսթանէտէ պուլունմասըն հէմ Աւսթրիա վէ հէմ Ալէմանիա մէնաֆիինէ մուԹապըգ կէլէճէկի միւլահազասընտան նէշէթ իթմիշ տիր. Պէն խարիճիյէ նէզարէթինի տէրուհտէ իթտիկիմտէ, Աւսթրիա-Մաճառիսթանըն Րուսիա իլէ միւնասէպաԹը նէ էյի վէ նէ տէ պիւսպիւթիւն ֆէնա հալտէ օլմայըպ, Թէճաւիւլաթը միւթէմատիյէ տիւչար օլմագտա իտի. Պիզ պէօյլէ պիր հալտէն գուրթուլմագա արզուքէշ պուլունուպ, Րուսիա տա քէնտիսի պիզէ տօղրու կէլինճէ, սուլհ ու սալահ իչիւն պէօյլէ պիր եէնի Թէշէպպիւսը մաղթէնէմիյէթլէ հիւսնիւ Թէլագգի վէ գապուլ իթմէմէզլիք խաէմէզ իտիք. Լաքին պու եիւզտէն Ալէմանիա իլէ օլան միւնասէպաթըմըզա խալէլ կէլմիշ օլտըղընը ասլա վէ գաթըյյան գապուլ իթմէմ. Պունտան մաատա Ալէմանիա իլէ օլան միւնասէպաթըմըզ՝ Րուսիա իլէ օլան միւնասէպաթըմըզտան պիւսպիւԹիւն պաշգա պիր հալ ու սուրէթտէ տիր.»

Գօնթ Գալնոքի խաթմը մէգալ իտէճէկի սըրատա, տէվլէթլէրին պու էսնատէ Պուլկարիսթանա պիր բըրէնս Թէտարիքի մէսէլէսիյլէ մէշղուլ պուլընտըգլարընը պէյան իթմիշ տիր.

Գօնթը միւշարիլէյհ՝ էվվէլճէ վուգու պուլան տիկէր պիր սուալէ տախի ճէվապէն, Աւսթրիանըն Միւճթէմէաի-Ամէրիգա իլէ օլան միւնասէպաԹը ղայէթ խալիսանէ պիր սուրէթտէ պուլընտըղընը վէ իքի մէմլէքէթլէրին միւնհալ օլան սէֆարէթլէրինէ անգարիպ պիրէր սէֆիր նասպ օլընաճաղընը պէյան իթմիշ տիր.

Աւսթրիա Մէպուսան էնճիւմէնինտէ իշպու միւզաքէրէնին ճէրէյան իթտիկի կիւնիւն ագշամը ումուրը խարիճիյէ պիւտճէսի գապուլ օլընմըշ տըր.

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Լօնտրատան եազըլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտրըն մագամը էմարէթտէն տէվրիլտիկի էսնատէ Պապը Ալինին տիւվէլը մուազզամայա կէօնտէրտիկի վէ տիւվէլը մուազզամանըն տախի եալընըզ ալըղ էյլէտիքլէրինի խաալէր վէրտիկլէրի նօթա մուճիպինճէ, Պուլկարիսթան մէսէլէսի տահա զիյատէ տիւչարը միւշքիլաթ օլտըղը Թագտիրտէ պիր գօնֆէրանս իճթիմաը միւհԹէմիլ իտուկի՝ Լօնտրա մէհաֆիլը տիբլօմաթիգիյէսինտէ րիվայէթ օլընմագտա իմիշ.

* * *

Սօֆիատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազըրը Մ. Նաչէվիչ՝ աձվալը հազըրէյի իզահ իթմէք վէ իճրաի Թահգիգաթ իչիւն վագթ ու միւտտէթ Թալէպ էյլէմէք իւզրէ Ժէնէրալ Գօլպարսա ղայէթ միւթէտիլ Թագրիրաթլա մուհաւրէր պիր մէքթուպ իրսալ իթմիշ իսէ տէ, Ժէնէրալը մումաիլէյհ՝ պաշգա պիր իզահաթ վէրմէյիպ, եալընըզ «չօգ կէճ գալընմըշ տըր» տէյու ճէվապ վէրմիշ տիր.

* * *

Լօնտրատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Րուսիա հիւքիւմէթի՝ քէնտի նամզէտինին Սօֆիատա բրէնս օլմասընտան էվվէլ Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Րումէլի իթթիհատը մէսէլէսինին սուրէթը գաթիյէտէ Թէսվիյէէյլիյը օլմասընը արզու իթմէքտէ իմիշ.

* * *

Վարնա բէյչէհէրինտաքի Րուս սէֆաինը հարպիյէսինտէն «Բամիաթ Մէրգուրիանըն» պիր ղալիթէ՝ պիր չօգ խուսուսի բարօլթօլարը համիլ օլտըղը հալտէ կէչէն հաֆթա Օտէսայա միւվասէլէթ իթմիշ տիր. Մումաիլէյհին րէֆագաթընտա իւչ Պուլկար զապիթի իլէ իքի Պուլկար մէմուրը պուլունուպ, պունլար՝ Պուլկար հիւքիւմէթի Թարաֆընտան իտամ ճէզասընա հիւքմ օլընտուգլարընտան, Րուս սէֆինէսինէ ֆիրար իթմիշլէր իմիշ.

* * *

Տրայլինտէ նէշր օլընան «Նասիօն» կազէթասընըն Վիէննա մուխապիրինտէն ալըպ նէշր իթտիկի պիր չայիայէ կէօրէ, Ինկիլթէրա, Իթալիա, Ավսթրիա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրի՝ Րուսիա ալէյհինտէ պիր իթթիֆագ ագտ խուպ, էկէր Ֆրանսա իլէ տիկէր պիր տէվլէթ Րուսիա իլէ պիրլէշիրլէր իսէ, միւշարիլէյհիմ տէօրթ տէվլէթլէր՝ իթթիֆագը մէզքիւրը օ իքի տէվլէթ ալէյհինտէ տախի իճրա խուճէքլէր իմիշ.

Ենէ մէզքիւր կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, մուհարէպէ վուգուընտա իթթիֆագը մէզքիւր տէրհալ Րուսիա ալէյհինտէ պիր իթթիֆագը Թէճաւիւզիյէ Թէպտիլ օլընաճագ, վէ լաքին Րուսիա պիր միւթթէֆիգ պուլմայընճա Ալէմանիա իչէ տախիլ օլմայաճագմըշ.

«Մօրնինկ Բօսթ» խաէ տիյօր քի, Տրայլին կազէթասընըն վէրտիկի իշպու հավատիս ֆիլլէյէն պիլասաս տըր, զիրա Պէրլին աչտնամէսինին Թէմամիի մուհաֆազասը էհէմմիյէթի հագգընտա Լօնտրա, Վիէննա, Պէրլին վէ Րոմա գապինէթօլարը արասընտա զաթէն մէվճուտ օլան իթթիլաֆը Թամմ՝ «Նասիօն» կազէթասընըն սէօյլէտիկի Թարզտա պիր իթթիֆագա ասլա լիւզում կէօսթէրմէզ.

* * *

Պէթէրսպուրկ կազէթալարը՝ Լօրտ Սալիզպէրի իլէ գօնթ Գալնօքինին նութգլարընա Րուսիա՝ Ժէնէրալ Գօլպարըն Պուլկարիսթանտան հարէքէթինտէն պաշգա ալէա պիր ճէվապ վէրէմէզ իտի տէյօրլար իմիշ.

Պէթէրսպուրկտան Պէրլինէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Րուսիա Չարը՝ մուհաֆազաի սուլհ ու սալահա Թէմամիյլա գարար վէրմիշ օլտըղընը պէյան խաէյօր իմիշ.

* * *

Րուսճուգտան վէրիլէն մալումաԹա կէօրէ, հէյէթը նիյապէթ ազալարը Սթամպուլօֆ, Մութգուրօֆ վէ Եւգօֆ՝ Սլիֆնիցա մուհարէպէսինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէԹիյլէ բրէնս Ալէքսանտրը Գաթէնպէրկէ վէ բէտէրինէ Թէլէկրաֆլար քէշիտէ խուլէք, բրէնսը միւշարէլէյհին քէնտիսինէ բէք զիյատէ մահապպէթլի օլան էհալիսինտէն Թէֆրիգ խուլընմըշ օլմասընտան պէյանը Թէէսսիւֆ իթմիշլէր, վէ միւտաֆիի վաթան օլան գահրաման բրէնսին խըտէմաթ վէ ֆէտաքեարլըգլարընը ասլա ունութմայաճագլարընը արզ ու իշար էյլէմիշլէր տիր.

ՐԷՍՄԻ

[illegible]

Պագը եէրլէրտէ Թիւթիւն գաչագճըլըղընտան տօլայը Թէլէֆը նէֆս վուգու պուլմագտա օլտըղը իխպար օլընըպ, պու գաչագճըլըգ էֆալը՝ հատտը զաթընտա մէնֆաաթը տէվլէթէ մուխալիֆ օլմասըղը կիպի, պու եիւզտէն Թէլէֆը նէֆս տախի վուգուա կէլմէքտէ օլմասընա նազարէն, պու հալին մէնի իչիւն Թէտապիրը լազըմէ իթթիխազը՝ օլպապտա չիրքէթ միւթէալլիգ պույրուլտու իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի իգթիզաի ճելիլէտէն պուլընմըշ, վէ հիւքիւմէԹը Սէնիյէ Րէժի չիրքէթիյլէ միւշթէրէք իւլ մէնֆաա օլարագ չիրքէթին զիյանընը իսթիլզամ խաէն գաչագճըլըղըն մէնի ղըմնընտա լազըմ կէլէն մուամէլէնին Թէմամի իճրասը մէնֆաաթը տէվլէթ նօգթաի նազարընտան տախի լազըմ օլտըղը կիպի, պու պապտա չիրքէթը մէզքիւրէյէ մուավէնէթը միւգթագիյէ իճրասը օլ պապտաքի Թէահհիւտ օլընան մուգավէլէնամէ իգթիզասընտան, վէ պախուսուս պէօյլէ գաթը նուֆուս կիպի ֆէճայիհին իզալէսի եապապը լազըմէտէն օլմասը իլէ, պու պապտէ իճապ խաէնլէրէ Թէպլիղաթը միւքէսսիրէ վէ Լէբիտէ իճրա գըլընմըշ օլմաղլա, քէյֆիյէթին իլանընա իպԹիտար գըլընտը.

AUX VARIÉTÉS

Օ ՎԱՐԻՅԷԹԷ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՊԷՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԽՕԼՏԱ

ԳՕՆԳՕՐՏԻԱ ԹԷԱԹՐՕՍԸՆԸՆ ԽԱՆԸՆՏԱ

Նօ. 315

Վարյէթէ մաղազասը՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գըշ մէվսիմի իչիւն էն սօն մօտա օլմագ իւզրէ իւրէքլի վէ խունալը էնվայի ֆիլթօալըգլար, կարնիթիւրլէր, Թանթէլալար վէ բասմանթըրիլէր կէԹիրթմիշ տիր: Մէզքիւր մաղազատա էն աղըր ճինսինտէն օլարագ մանթօլըգ գումաշ վէ գատինլէրէ մախսուս տախի պուլընմագտա տըր.

Թէքմիլ պու մալլար Բարիզտէն էն պիրինճի ֆապրիգալարտան օլարագ պայաթ էհվէն ֆիաթլա ֆէրուխթ խուլմագտա օլտուգլարը պաչլըբլարա միւչթէրիլէրինէ իլան խաէր.

Ֆիաթը մագթու.

ՏԻՅԱԹՐՕ

Տէրճիլիք սանաաթընը պիթիրանլէ Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէտէ պիթիրիճիան շահատէթնամէսինի ալմըշ իկէն 12 սէնէտէն պէրու կէրէք խանէսինէ Թէշրիֆէ րաղպէթ պույուրան միւշթէրիլէրինէ վէ կէրէք միւշթէրի ֆիլամ հագլարընտա հարիճիյէ նէզարէթինէ քէմալը մուվաֆֆագըյէթլէ իճրայը սէնաաթ վէ մուամէլէ պուլընմըշ օլան Հէքիմեան Սօֆի գալֆան՝ պու քէրրէ Պէշիքթաշտաքի իգամէթխանէսինը Թէրք իլէ Պէյօղլունտա Բանգալթը ճատտէսինտէ 71 նումրօ իլէ մուրագգամ խանէյէ նագլը իթթիկի օրատա ճիհէթլէ, կէրէք չիմտիյէ գատար Թէշրիֆէ րաղպէթ իթմիշ օլան միւշթէրիլէրինէ վէ կէրէք պունտան պէօյլէ Թէշրիֆէ իտէճէքլէրէ սաաթիւ մէխսուսէ ալըգ վէ տիչ խաամէթ պէրէմէթիլէրինէ Թէտապինի վէ սայիր իշ խարաճաթլարընտա Թէպլիղ հիւտա խաէր.

20—11

Օ ԳՕՄԻԼԻՕ

ԲԱՐԻԶ ՄՕՏԷԼԼԷՐԻ ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ՀԱԶԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԳԱՏԸՆ ՐՈՒԲԱԼԱՐԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ

194 Նօ. ՊԷՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԽՕԼՏԱ Նօ. 194

Էն սօն մօտա օլարագ գըշ մէվսիմի իչիւն էնվայի չէչիտ եունլը, իփէքլի վէ Թիւյլի րիւպալէր, վէ մօտա գաթիֆէլէր, գավմիր, չուհա, վէ սաթրական, վէ կարնիթիւր իչիւն մօտա խարճլար, վէ պաշօ վէ սուարէլէր իչիւն սաիր հէր նէվի մալ վէ էմթաա վիւրուտ իթմիշ տիր: Ֆիաթը ղայէթ էհվէն.

—Պոլսոյա 2 սաաթ մեսաֆէտէ քեաին Սուս՛ըլըք գարյէսիննտ՝ ալխիրէն պիր հարիգ վուգու պուլմուշ, 34 պապ խանէ վէ տիւքքեան մուհդերիգ օլմուշ տըր։

—Տէհրանտէ Ինկիլթերա Ժէնէրալ գօնսօլօսը վէ գօնսօլօսխանէ մահքեմէսի հաքիմի Մ. Ֆավալթ Իդ. միրաէ պիր ճինայէթէ մուճթէհիմ օլան պիր Ինկիլիզ թէպաասընը մուհաքեմէ իճին իզմիրէ իրսալ խմիշ տիր։

—Եսփիմէտէն «Մեծամզալ»ա եազըլտըղըն կէօրէ, պունտան պիր գաչ աայ ըլէրի Թարա ապաշա հայտաւտը հիւքմիւմեթ օլուպ, ասքէր գըյափէթինտէ պաշը էյիսաս չունաւն պունաւն խէզէրինտէ հիւճում իժրաէ վէ անլէրի սոյոււգաւն սօհրա սինիրիկ իլէ եարալամշտա իմիշ լէր։ Եհալիի մահալլէ տիւշաւր թէհլիքէ օլմամագ իճին կէճէ սաաթ 2 բաաօնէլէրինտէ խանէլէրինէ չէքիլմէյէ մէճպուր օլույօրլար իմիշ։

—Սելանիք վիլայէթինտէ Գավալանտան եազըլըղըն կէօրէ, հայտուտլար Գարա Մուսթաֆա նամընտաւ պիրինի գաթլ իթմիշլէր տիր։ Եղգըյա՝ էվվէլճէ մէրգում Սարը Շապան պանտաւ տաւն սոյուլմաւն խծաւ վէ եարալանմշ վէ հիւքումեթէ չիքէսիլէթ իտէր իսէ գաթլ խիտէնաւ քաւմ գխոյսիճէ իթմաւր իթտէրիլէր իսէ ինտէ, մէրգում Մուսթաֆա՛ Գավալայա միւվասէլէթինտէ հիւքումէթէ արզը շիքէայէթ իտմիշ օլտրդուլաւն, հայտուտլար մէրգումըն կիտէճէյէ քէօյիւն եօլունը պէքլէյիլ գաթլ ու թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Մօլլա Մուսթաֆա նամընտա պիրլէր պիր գիւնլիւք քէօյլէ տաւփի էյլէյօ թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ տիր։

Գօմիթաճի նամընտա սիփէ պիր թագրիպ Գոյլեար չէթէլէրի տափի Մէյհիրգօ, Նամիրգօր վէ Տէմիրճիսաը գազալաշընտա տօլաչարագ քէօ չօգ գըյալըթէլար իշտ իթմ քաւ իմիշլէր։ Մէգէրա չէթէլէ ալխրէն պարը էյլէսէր տալա գայտպըլդ, պիր գազխէլլէ տ գաթլ իթմիշլէր, վէ Լէհօվա գարյէսի էհալիսինտէն ճէպրըն 500 լիրա ալըղ էյլէմիշլէր տիր։

ԻԼԱՆ

Համպուրկ 291րնճի Պիւանկիա 102րնճի վէ Սաքսօնիա 111րնճի իւք գըլասլարը վագթըլարը օլուպ, գէլըյան պէնյան օլուն ֆէյաթլար իւղ ֆիրտուխթ օլունմադատ տըրլար։

Համպուրկ թէքմիլ	100	գը	կէ	բը։
» նըսըֆ	50	»	»	»
» չէյրէք	25	»	»	»
» սէքիզտէ պիր	12½	»	»	»
Պրօսյվիագ թէքմիլ	128	գը	կէ	բը։
» նըսըֆ	64	»	»	»
» չէյրէք	32	»	»	»
» սէքիզտէ պիր	16	»	»	»
Սաքսօնիա թէքմիլ	250	գը	կէ	բը։
» նըսըֆ	125	»	»	»
» պէշտէ պիրի	50	»	»	»
» օնտա պիրի	25	»	»	»

Իշպու լօդըայիտան միւպաայաա իտտէճէք պիլէթ տօդըուտան տօդըուեա Դալաթաաա Գօմիսեօն խանընտա գաւթըրըննաա Նօ. 9 Դ. Փ. Զօւրբենեան մաղազասընտա թէտարիք պուլընտը պուլունուր, ճիհաթ վէ պաթ, միլէ 500,000, 200,000, 100,000, 30,000նէր վէ պըքիէի վէ արիէնտէ գազանաճագլարը-տաւն, իքիսէ պիր գազանճ մաւթլադ տըր։

Միւճթէրիլէրի պիլէթլէրին միւթէվասըրըք օլուղլայըր ճէմի իզրամէյէ էժանէմի խոմթիգրաղ թաւքվիրլէթլարն գըլութայը պիլմէսինէ գազանճլարըն պէնալլէրի թէէտիյէ օլունմագ տաւ տըր։

Բուտէյի թիմար եօլ քէյմագ օնընտն իշպու եփրէնճի գեկօ Հաէ (րաւմ նըմ 19)տա Զարլախանէի ամիրէտէ քէշիտէ օլունաճագ թէքմիլ եաւնի 600,000 60,000 20,000էր վէ պայրիհիմ միւխթէլիֆ էլ մէրգում ֆըր րանգլար գազանճ պիր գըթա բըրօմէսի 5 դըշ։ա սաթըլմագ տայըր։ Թաշրայալըտաւն սըբարըշլար պէտէլլէրի պէրիլերէ կէօնտէրիլմէլի հաւտէ սէրհոյն իճրա օլունըր։

Գալաթաաա Գօմիսիօն խանըն գարշըսընտա Նօ. 9
Դ. Փ. Զօքիւրեան
6—1

ԱՇՀԱՊԸ ՏԱՎԱՑԻ

Միւլքէթապըլարընգորաւն տափա վէքիլի Բէճօտ Էֆէնտի մէհաքիմ ճէզալէ վէ խաալէ վէ թիւճճարիյէյէ տիւտալէ իճրաի վէքալէթ իթմէքտէ օլտուղըտան, տօհատը մէսալիհ հէր կիւն սաաթ Ցյա գատար մունմիլէյհէ միւրաճաաթ խոլունըլըր։

Հէյէթը Թաւքֆիլէսի Գալաթաաա Հալաճեան խանընտա 22 նումէրօլը եազըխանէտէ տիր։ 20—13

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ 1887 Թուականին

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Գին 3 Ղրշ.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Առամեան)

Կեդրոնատեղին է Ակօրեան խան թիւ 15 Տպագրութեան գրատունն։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԵՎՐՕՐԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 25 Նոյեմ.

Ինկիլ. եահամը Ինկ. Լիր.	102-1/16
Օսմ. եահամը ուչլըտը	14-1/16
» » գարանթըր	14-
» » Սէրի Ա	25-1/4
» » » Պ	14-1/2
» » » Ս	14-
Օժօման 1871	74-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-3/4
Բուսիա խաթիրալը	98-1/4
Մըսըր տայ. մուխթեահրաէ	76-
» խաթիրալը	96-
Տափրա Սանիյէ Մըսըր	75-1/2
Բօլկոր խաթիրալը	96-1/4
Մաճառիսթ. եահամը 1877	-
Գանատիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 25 Նոյ.

Ֆրանսա. եահ. 3% Ֆր.	83-22½
» » 4½ %	109-82½
Եէնի Օսմ. եահամը ուչլըտը	14-25
» » » գարանթըր	14-25
Մէ-տավելէ	
Սէրի Պ.	14-30
» Ս.	14-20
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	34-62½
Օսմանլը Բէժիճի եահամը	-
» Պանգասը	524-37½
Գրէտի Լիօնէ	585-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1457-50
Լիօն աքսիօնը	1247-50
Սիւվէյիշ աքսիօնը	2192-50
Բուսիա 5% 1877	102-1/4
Իթալիա եահամը	101-37½
Մըսըր Ֆօնս. մուխթեահրաէ	366-25
Եունան 5% 1879	320-
Գանատիօ 3 այ վատէ	25-36

Վիէննա 25 Նոյ.

Լօնտրա իւզերինէ գանատիօ	126-25
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	17-20

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եահ. ում. տիւն ագչ. գար.	15-22
Պու սաայաճ ուչլըտը	15-22
Խաթիրալը տախվիլ ուչլըտը	35-12
» » » գարանթըր	35-12
Մըսըր մուխթեահրաէ գար.	83-25
Պու սաայաճ ուչլըտը	83-25
Սէրի Ա.	25-
» Պ.	14-15
» Ս.	15-22
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	35-12½
Աղչէ ֆարգը	07-
Բէյօր Դրշ.	00-
Հէվալէսիլ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	5-51
Սթամպօլ պանգասը	5-
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3-13
Թոմպէկա	2-92½

ԱԳՉԵԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրշ.տան	Դրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	107-02
Մէթալիք »	99-20
Պէշլիք »	102-20
Ալթըլըգ »	102-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-26
Ֆրանսըզ ալթունը	87-32
Բօլ	90-10
Գըրէմիգ ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	9-38

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵՄԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեադըտ	
50)	» »	19-10
100)	» »	
500	» »	
1000	» »	19-
10000	»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍԲԼԻՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Նիգամիյէ էվլիաէ անգարըհիա իթթիխազ օլունան նիւմունէյինէ վէ շուրաիթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվգըլի միւնագասայա գօնուլան պէշ պին ատատ թօսպաթարի գըյմէթը միղտարը աշագըտա պէշլէն տէրի եէնի գըյտէսի ալօրոնէ թէրըտն զիքր օլունտու օլուգ թէյօր կէճէ րաւֆանտ ալօ եաւբաւտն նիւբիշ օլունտուղունտան, տութ մէվծաւտ թէմին գայըրըտ թայէս տաւքատա ֆիատ աշագյա լէսըլինինէ միւգթէպըրէպ պանգավէ սպիրիտէ օլմուշտ, Թէշրինի սանիի րուզինին օն տօգուզուլընէ չարշամպա կիւնինէ գատար մէհէվէր կիւն միւնագասա պիլէրա մէզքուր կիւնտէ գարարը գաթհի վէրիլէճէկինտէն, իճրայ թալիպ ալաճաքնէլէրին աշագըտա թափէ իսթէկէլը կիւնէլ կիւնէ կէլ թէնզիլէն պաշիպ պուլլուլար տա մագամը Սէրասքէրի Լէ-

վազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
13 Թէշրինի սանի 1886 3—1

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍԲԼԻՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Նիգամիյէ էվլիաէ անգարըհիա իթթիխազ օլունան նիւմունէյինէ վէ շուրաիթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվգըլի միւնագասայա գօնուլան օթուզ պին տանէ գօնան օքաւ պէշ տէր ատատ թօսպաթարի գըյմէթը սանիի րուզինին օն տօգուզ պիր կիւնինէ գարարը գաթհի վէրիլէճէկինտէն, իճրայ թալիպ ալաճաքնէլէրին պաշիպ պուլլուլար տա մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
11 Թէշրինի սանի 1886 3—3

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍԲԼԻՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Թօփխանէ խարիճիյէ իճին մէմունտէ աշագըտա մահսաւս նիւմունէսինէ վէ շուրաիթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվգըլի միւնագասայա գօնուլանան թէրգիպ օլունտուղէն, շու պաշ գազանեփ գասապ պիլէ գըյմէթլէրինէ օն եէնի ալտը գըյ պիր թէշրինի սանի րուզինին ալտը գօնան թալիպ ալաճաքնէլէրին պաշիպ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
11 Թէշրինի սանի 1886 3—3

1302 սէնէսի րումիյէսինտէ Սամսուն րուսումաթ միւտիրիյէթինէ րէսմի կէօմրիւք պէտէլ աշաղ գըրքէյ Տէրսաաթ թէ կէօմրիւկլէ օլան 2503 գըյ, ատափերմա իլէ 43 գըյէ 320 կրամ սանճագ վէ 164 գըյէ պատիքա վէ 113 գըյէ 600 կրամ Ալմանիա էրմաղըրնտէն իշպու թէշրինի սանիի 17նճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 7 բաաօնէլէրինտէ Մէճլիսէ կէօմրիւկլիւ նէզարաթինտէ միւզայէտէի ալէնիյէ իճրա օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն նէզարէթէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
12 Թէշրինի սանի սէնէ 302 3—2

302 սէնէսի չ հըր Թէշրինի սանիսինիս 23իւնճի կիւնիւ գարարգաթխի քէշիտէ օլունմագ չարթը վէ չ բաթը սաթըլ իլէ Պէկտա սանճագը բալամութ էօշիւնտէ մահպուլ ալըզ թը միւզայ տէ օլուպ 500,000 գըռամ մահալլի թէտիրի իւզերինէ պունտաւտաւն, պունա թալիպ օլուպ սաթըլմագ իճին թալիպլէրի պիւզ մէճլիսէ կէօմրիւկ նէզարէթ Մէճլիսէ հագ միւրաճաաթ նէզարաթ թէ ճէլպ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
12 Թէշրինի սանի 302

Օ ԼԻՕՆ
ԻՐԼԷԲԼԻ—ԵՕԻՆԼԸ
ԴՕՒՄԱՇԼԱՐ
ՔԱՍՄԱՆԹՐԸՐԻ—ՏԱՆԹԷԼԱ

Օ ԼԻՕՆ նամ պէօյիւք մաղազարըն սահիպլէրի պիր խայլի նէֆիս վէ սէնէ մալլար կէթիրտէրէք թիճարէթխանէ էնէնիսինէ պիր քէմալ վէ ճէսամէթ վէրմէք վէ միւթէատտիտ միւշթէրի րէնի մէմնուն վէ խօշնուտ էյլէմէք նիյէթինէ, գըմէթն էրլիւքէ վաքթի օլան մաղազալարըն տահա գըյմաթէ պէօ յիւթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։
Պէօյիւտէրէն մաղազալարըն քիւշատը իլան օլունաճագ տըր։

ՍԹԱՄՊՕԼ ՏԵՐՕԶԻԹՕՍԸ

Գալատաքի խէմլան իլէ պունտան իւք տէյ գալատա մուգատտէմ Պէյօղլունտա Թէքէ պուլընտա Օթէլ Բույալ ընքարշընտա վէ Համօուալօ չարշըսընտա թիճարէթխանէ Նօ. 37տէ եէնի պիր մաղազա քիւշատ օլունմուշ տըր։ Մէքթիւր մաղազա՝ Ֆիյաթլարըն Ֆէվգէլատէ էհվէնլիյէթի ճիհէթիլէ Սթամպօլտա Ֆիրանսա վէ Ալմանիատա պէլլիգ տէրագ ճինսի իւթօվիթ օնը միւամէլէ մաղազա մաւլարըն իշպու մաղազատա տափիր Ինկիլթէրա, Ֆրանսա վէ Ալմանիանըն մէշհուր ֆապրիգալարը մամուլաթընտան էնվաի գումաշլար պուլունուրլար։

Իշպու ֆիյաթ էհվէնլիյէթի ճիհէթիլէ մաղլարը քէօրէն վէ Պէյօղլունաքի պուլունան էյտէ պիր մաղազա գապընտաւն սաաթ պուլուլանիլէր. պիրչէր ալպիսէ տօնատ ֆիյաթ թարաֆընտան իւլթիճաք իճին Սթամպօլ ճիհէթինէ մաղազալարա կիթմէք քիւլֆէթինտէն գուրթարըլըլար։

غنية اللغات
ՂԱՆԻՅԷԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ
ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԻՒՐՔՃԷՅԷ

ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԼԵՐԻ
ՄԻՔԱՅԷԼ ԱՃԷԵԱՆ ՎԷ ՄԷՀԷՄՄԷՏ ՏԻՒՔՐԻ

ԹԱԲԻ ՎԷ ՆԱՇԻՐԻ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Իշպու էսէր Ֆրանսըզճա միւքէմմէլ պիր ճէպի լուղաթը ճամի վէ ֆէննի վէ սէնաի վէ աքսէր գըթալարը շամիլ օլուպ, հալ սաւէն լուղաթը մէշհուրէ միւ թէէտտիտ միւտաալէտէ օլունմուշ լուղաթի ֆէնիէ վէ սէնաի լուղաթի ղազէթէ կէօրա պիրէ թիւրքճէ լուղաթի օլան լուղաթը կէչինէ սաւսաւ պարիգ պիրէ Պարիգ պահա Դրօսդա մուգատտիր օլուպ մէթուպլարը Ֆրանսըզճա կէչինէ արապճա, ֆարսիճէ աւթի նաւքիլ միւքէմմէլ օլունան աւմ պիր նիւսխա հէր օլունմուշտուր։

Էսէրի մէզկուր միւճէլլիտ օլարագ հէր աքաշա Պիւնայէ թիւրիւ պուլունուր։

Թիւրքիէթէ էվթիւրէմէ մալիչլը պէշ կէօրէկ կէլէճէկ Զարմանալիի Պէշիքթաշ Նաւան Պօտա Փօլ քէօտնէնտաւ իշպու մէզքուր սաթըլմագ տաւ տըր։

Կուրի մէգրիւր միւլքէ լէզ օրալրը հայտէ իրի ճէմ օյ պիր սալշը վէ լուղաթ սաթմալը լը պարաքսիս Պէկ օլուր վէ իս թարիֆ էրտէ մահալլի փիւշ պատանգ ֆի գալըմըշ իօ պիւքիւլ սալմաքթլըր։

Ֆիւլփիէթէ իւփիրատլը արտտը խալըն գեվէլտն Զարմալըքյար եօ գալըպինտա Ակօրեան խանընտա բիւան Դաբըքը Պաւլո մալմ աւլան մաւթաւսալիտ պագըճաւլ թիճ մի լէրի իւթտեկ օլունտու։

ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 481 նումէրօլը մահալտէ ՏՐՕՆ ՎԷ ԲԱՌԻՍԻ նամը պիրգիյէ մաղազաֆ թէմինեթլի վէ սահիր ամփագ թէյֆէր էշեա (միւրուրի) ֆիրուխթը նա մուխթէլիֆ մաղազաչըրն սահիպ իմ։ Բառախմէ Էպէօրա վէ ալիւմինիում Բարիզին էն ալա Փաարիգալարըն տան պիր խայլի մալ տահա կէթիրմիշէր, էմթաալըն ճէվտէ թինը քէմալէթէ թէքմիլ էյլէմիշ օլտուղը հալտէ, միւշթէրիլէրինին սահուլէթի իճին մաղազասընը պուքէրէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Օթէլ տ'Անկլէթէռինին գարշըսընտա 448 նումէրօլու կէնիշ պիր մահալէ նագլ իթմիշ պիլինին միւթէլաաթ միւ շթէրիլէրինէ վէ ումում էհալիյէ իլան իտէր։

Մաղազան մէզքուր տաէ գաւրինլար գիլէթ էհվէն ֆիյաթ իլէ նէ սա տօ լապ էհվալի դարին թ իզլիւր վէ ալէ ճինս գումաշլար պուլունուր։

ԲԱՐԹ ՏԸ ՎԻԶԻԹ

Ալա քաղըտ ուզերինէ խօշ տարազտա հէր լիսանտա օլարագ ճէ տուզ իէտ գաք խարարէ խարապ բախէլ չը օլունուր։

Ֆիյ 100 ատէտի 10 գրշ.

Արզու իտէն պէվտէն, Սամթալաճօս Օսմանլը խանընտա Արամեան մաթպաասընա միւրաճաաթ իթմէլիտիր։

Ամէ ոպալը նաըլարընե փոգա վէ թաաը օլմայան

Որոյ ազդուութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձովհետեւեալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թարասխտ, թոքաբորբ, յամառ հազ, խուլ, աւշային գեղձերու ուռոյցներ. մորթի հիւանդութիւնք, որքին, սպիտակ զարտուն, ընդհանուր տկարութիւն եայլն. Նաեւ տկար և փափկակազմ տղայոց զօրացնելու համար շատ գլուխ կըլլայ։

Օգտակար է ու թրթռուն ձայնով և մանաւանդ անոնցմէ որ չահագիտական նպատակներով բնական ձեւավեր տաբ էին մեզ անմեղ աւելի ազդուութիւն և ավարդ համ տալու համար չինուած են։ Այն նմանները, զորս միայն ստամոքսը ընդունակ չեն ունենալ։

Մտածելու և յուսալու իւղ թանկագինութեան համար պէտք է ըլլայ ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ կատարեալ ընկերակցուծն է։ Պատահելու կանչ իւղ բժշկական ձեւաւորելուն ընդհանուրին ապրանքը Պ. Լ. Փարիզի վկայուածքները որ իւր մարմինը շէ լուսափայլ ինքը Տէյլոր Աստուածաշունչ ընկերակցութիւն մի քանի Պոլ 1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ Հօկի մօրիւ ձկան բնական իւղի շշերուն կնիքներուն վրայ Գալլիոյ կառավարութեան կնիքն պիտի գտնուի ուստի ամէն աս մասին ուշադրութիւն գործածողի նշանը ընելու։

Թիւրքիա իճին ումումի աճէօ Սթամպօլտա Մ. Փ. Գ. Տալըճեան մաղազասը տըր։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱԼԱՏԸՐՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԽԻԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքուր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էգզիւպէ, էյիմիւշայ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մաամուլ միւփասսըր միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիլիքիկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվի սըպարըշլարը վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տիւզելտէտ իտէր։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԹԷՔԷ ՃԻՎԱՐԻՆՏԱ
ՎԷ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳԱՆՏԻՒՔ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ
500 ՎԷ 240 ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԳԳԱՄ
ԺՕՐԺ ՊԷՑՔԸՐ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Իշպու մաղազալարտա հէր նէվի գըշլըգ խալըլար, Պէրսօքէ աթգունմասը, պանտալար, քէչէլէր, հէր նէվի Ֆանէլա, եաւն էրթէլէր, բէրտէլէքլէր, սիլյա վէ էվվան չէմպիլէր վէ ավ վէ եօլճու էչիասը վէ ճաքէթլէր վէ սաիր իւք չօգ էմթիա ֆիրուխթ օլունըր։

Էմթիայի էյզէրէսինին քէմալէ Լօնտրատա քիւշատ օլունան Մէսէրիմ եէլիքամ վէ Հինտիսթան սէնայի սէրկիսինտէ մէտալիյօնը Թարաֆընտան թաաքտի օլունմըշ տըր։

Մէզքուր մաղազալարտա բլիսէլէր, սաաթլէր, մասա էօրթիւլէրի, բիւրինճ վէ սէտիր գարիօլալար, ալէլմէժ ճինսիս եայ մուրէլաղըլար վէ գավուտ սաթըլմագտա տըր։

Սըրարը խասէն միւշթէրիլէրինին սըրարը պիլէթլէրի իլէ մաղազամըզտա միւրաճաաթ իթմէլէրի քէֆա օլունըր։

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ՖԻՐՍԱԹ
ԱԼԱ ՎԱԼ ՏԸ ԱՕՏԷՐ

Պէյօղլունտա Խըրիսթագի էֆէնտի չարշըսընտա նումէրօ 8
Մ. ՄԱՍԹԹՕՐԱՔԻ

Պու քէրրէ Բարիզ վէ Լօնտրանըն պիրինճի Ֆապրիգալարընտան ալըղ իթմիշ օլտուղում մալլարը ֆէվգէլատէ վէ կէօրիւլմէմիշ ԷՀՎԷՆ ՖԻՅԱԹԼԱՐ ԻԼԷ ՍԱԹԼԸՂԱ ՉԸՔԱՐՄԸՇ ՕԼՏՈՒՂՈՒՄ միւթէմատի էհալի իլան իթմէքլէ քէսպը ֆախր էյլէրիմ։

Էմթաայի մէզքուրէ նոյեմպր 1/13տէ ֆիրուխթ օլունմայա պաշլայաճագ տըր։

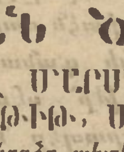

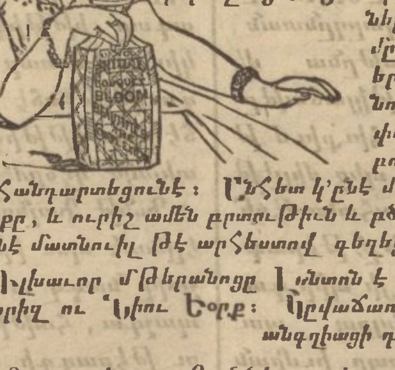

ՀԱՐՄՕՆԵԿԱՆ ԾԱՂԿԱՓՈՒԹԻՆ
ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆՈՂ ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՄԻԱՅՆ ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ, ՄԻԱՅՆ ԹԱՐՄ։

Ընդամէնն մը փորձ պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթներէ և քաղմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելուն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խելոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Այսպոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Ընհետ կ'ընէ մորթի սեւաքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամէն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ աս ամէն քանով անկարելի կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Նարիզ ու Նիւ Եորք։ Ըրվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գանծիւք ալիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի իլէ, Նիւ-քօսէք Գալատըրմտա Մ. Գարուանանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Մ. Իգիտոր Լա Գանտելլանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունըր։